

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS-THURSDAY – BALANDŽIO-APRIL 29, 2021 • Vol. CXII NR. 33

Kaina 2.00 dol.

PERIODICALS

31NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 04-28-2021

**Neįtikėtina
Rose Namajunas
pergalė!**

DRAUGAS
laikraštis lietuviams
leidžiamas nuo 1909 metų

Balandžio 24 d. Jacksonville, Floridoje vykusiam „UFC 261“ turnyre įspūdingą pergalę iškovojo ir dar kartą *Strawweight* kategorijos pasaulio čempione tapo lietuvių kilmės kovotoja Rose Namajunas.
– 11 psl.

Talkininkai gražino Jaunimo centrą

Koks pavasaris būtų be tradicinės didžiosios metinės talkos? Į Jaunimo centrą susirinkę darbštūs talkininkai aptvarkė ir pagražino ne tik kiemą ir aplinką, bet ir pastato viduje nuoširdžiai padirbėjo
– 5 psl.

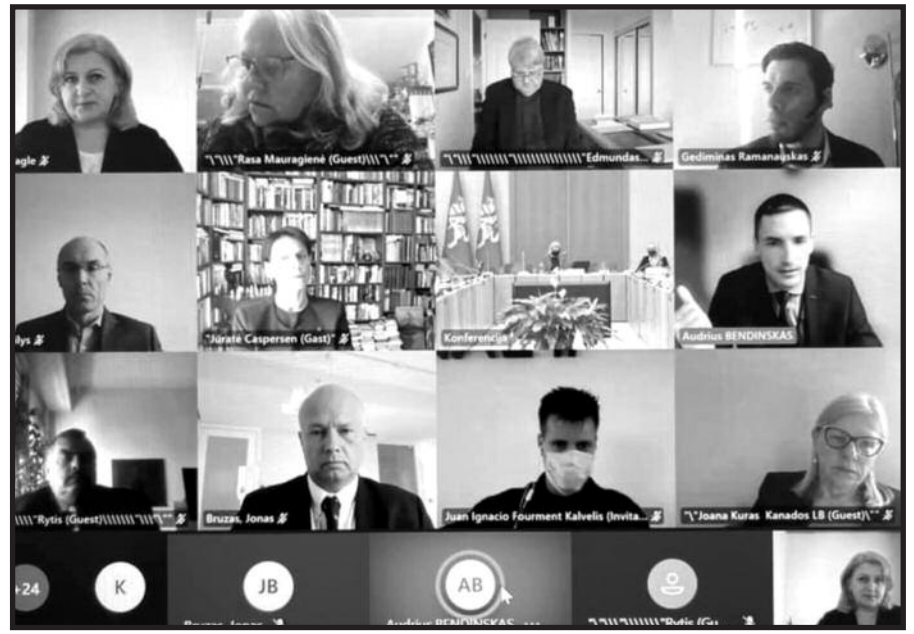
Iš studentų gyvenimo per pandemiją

Kaip pandemija paveikė studentų gyvenimą? Ar daug pataisų jį įtraukė? Kaip jauni žmonės mokėsi, leido laisvalaikį ir kaip suplanavo artėjančias vasaros atostogas? Apie tai laikraščio bendradarbė Ramunė Kubiliūtė sumanytame naujame laikraščio skyrelyje pasakos patys studentai. Šiandien spausdiname pirmąjį – Majos Chiapettos pasakojimą
– 6 psl.

Gyvenimas yra tai, kas vyksta, kol jūs esate užsiėmę kitais darbais – John Lennon

Elektroninis balsavimas artėja

Balandžio 23 d. nuotoliniu būdu posėdžiavusi Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) komisija priėmė dvi rezoliucijas, kuriose Seimui, Vyriausybei, Užsienio reikalų ministerijai pateikė savo siūlymus: „Dėl balsavimo internetu rinkimuose įgyvendinimo“ ir „Dėl konsulinių paslaugų teikimo“.

„Jūs, pasaulio lietuviai, esate mūsų akys ir vedliai“, – tardamas sveikinimo žodį kalbėjo Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas dr. Zygimantas Pavilionis, praėjusią kadenciją pats dirbęs šioje komisijoje. Jis pasidžiaugė, kad Lietuva steigia savo ambasadas Pietų Korėjoje ir Australijoje, stiprina administracinius gebėjimus ambasadose Vokietijoje ir Jungtinėje Karalystėje, didesnę dėmesį skirdama ekonominiam bendradarbiavimui bei pavietė diasporą ta kryptimi dirbti kartu.

„Lietuva yra pažangi ir moderni valstybė, šiuo metu užimanti ketvirtą vietą pasaulyje pagal globalų kibernetinio saugumo indeksą“, – kalbėjo komisijos narys, teisininkas, duomenų apsaugos ekspertas iš New Yorko Gediminas Ramanauskas, pristatydamas komisijos siūlymus dėl internetinio balsavimo. Jo nuomone, diaspora nori vis aktyviau dalyvauti politikoje, socialiniame ir kultūriniame Lietuvos gyvenime, išrinkti atsakingus atstovus į svarbiausias institucijas. 2020 m. Seimo rinkimuose dalis užsienio lietuvių to padaryti negalėjo dėl pandemijos uždarytų diplomatinė atstovybių, ir tai sudaro prielaidas siekti elektroninio balsavimo galimybių bent užsienyje gyvenantiems rinkėjams.

Ruošiamas naujas Rinkimų kodekso projektas

Posėdyje dalyvavęs Seimo darbo grupės Lietuvos Respublikos rinkimų sistemos analizei atlikti ir reikalingų įstatymų projektams parengti vadovas Andrius Vyšniauskas informavo, kad jo vadovaujama darbo grupė šių metų rugsėjo 10 d. Seimo valdybai pateiks Rinkimų kodekso projektą, kuriame bus ir internetinio balsavimo reglamentavimas. Tikimasi Seimo III (rudens) sesijoje šį dokumentą priimti. A. Vyšniausko nuomone, internetinio balsavimo platformos sukūrimas ir testavimas užtruks keletą mėnesių, todėl realu tikėtis, kad internetinio balsavimo įrankiai bus išbandyti Pasaulio lietuvių vienmandatėje rinkimų apygardoje 2024 m. rinkimuose į Eu-

ropos Parlamentą, Prezidento rinkimuose ir Referendume dėl pilietybės išsaugojimo. Labai svarbu įveikti kibernetinio saugumo, asmenų identifikavimo ir rinkimų skaidrumo iššūkius, kad galėtume patikėti internetinio balsavimo sistema.

Pasidalijo Estijos patirtimi

Estijos Rygikogo Finansų komiteto pirmininkas, Estijos ir Lietuvos parlamentinės grupės pirmininkas, e. Estonia pagalbos grupės narys Erki Savisaar pristatė komisijai Estijos e. balsavimo gerąją praktiką: Estija 1989 m. kiekvienam piliečiui suteikė unikalų kodą; 2002 m. – asmens tapatybės kortelės, kurios leido estams pasirašyti elektroninius dokumentus; 2005 m. įvedė e. balsavimo platformą. Šiuo metu Estijoje jau yra praėję trys rinkimų ciklai. Paskutiniuose rinkimuose, kurie vyko 2020 m. rudenį, elektroniniu būdu balsavo 46,7 proc. rinkėjų. Šis skaičius palaipsniui auga, estai pasitiki e. balsavimo platforma, tačiau politinio aktyvumo didėjimas nestebimas. E. Savisaar nuomone, kibernetinio saugumo, balsavimo anonimiškumo užtikrinimas yra tie iššūkiai, su kuriais Estijai pavyko sėkmingai susidoroti. Kiekvieniems rinkimams Estija parengia naujas e. balsavimo versijas, o ateityje planuoja sukurti ir mobilias e. balsavimo programėles.

Vyriausybė pasiryžusi įgyvendinti internetinį balsavimą

Vyriausiosios rinkimų komisijos (VRK) pirmininkė Laura Matjošaitytė trumpai papasakojo, kas atlikta siekiant įgyvendinti 2020 m. birželio 30 d. priimtas Seimo rinkimų įstatymo pataisas, suteikiančias e. balsavimo galimybę Lietuvos piliečiams, gyvenantiems užsienyje, ir apgailestavo, kad nebuvo jokių techninių galimybių sukurti saugią ir patikimą sistemą per tokį trumpą laiką.

„Internetinis balsavimas – sena pasaulio lietuvių svajonė, kuri palengvintų balsavimo procedūrą ir paskatintų diasporą balsuoti“, – sakė komisijos pirmininkė Dalia Asanavičiūtė pabrėždama, kad „ši užduotis yra įrašyta šios Vyriausybės programoje, o Seimo ir Vyriausybės nusiteikimas pagaliau tai įgyvendinti tikrai džiugina“.

„Internetinis balsavimas ir konsulinių paslaugų skaitmenizavimas yra modernios valstybės ateitis“, – perimdama pirmininkavimą sakė komisijos

kopirmininkas Jonas Bružas pabrėždamas, kad „naujos skaitmeninės technologijos leidžia visiems piliečiams dalyvauti valstybės veikloje, o valstybei – pasiekti kiekvieną pilietį“.

Pandemija paskatino konsulinių paslaugų skaitmenizavimą

Komisijos narys Rytis Virbalis iškėlė konsulinių paslaugų, su kuriomis susiduria visi pasaulio lietuviai, nes visiems reikalingos konsulinės paslaugos, probleminius klausimus, kurie tapo ypač aktualūs pandemijos metu: paso, identifikavimo (ID) kortelių, santuokos, vaiko gimimo liudijimo išdavimas, tokių paslaugų skaitmenizavimas; konsulinių misijų organizavimas; naujų ambasadų ir konsulatų steigimas.

„Konsulinių paslaugų – tai valstybės teikiamos paslaugos visiems piliečiams, ne tik gyvenantiems užsienyje“, – sakė pagrindinį pranešimą skaitęs Užsienio reikalų ministerijos Konsulinio departamento direktorius Audrius Bendinskas ir pabrėžė, kad „konsulinių paslaugų skaitmenizavimas priklauso nuo kitų institucijų pasirengimo tokias paslaugas teikti. Tai yra Vidaus reikalų ir Teisingumo ministerijų kompetencijos sritys“.

Pandemija lėmė, kad kontaktinės paslaugos pavirto į nuotolines, o tai labai skatina šių paslaugų skaitmenizavimą, bet iššūkiu išlieka – asmens tapatybės identifikavimas, kurį galima atlikti net keiturius būdais, bet užsienyje gyvenantys lietuviai tokiomis galimybėmis nesinaudoja. Informuodamas apie diplomatinė atstovybių teikiamas paslaugas (apie 20 administracinių paslaugų), A. Bendinskas pabrėžė, kad skaitmeninant paslaugas labai svarbu, kad valstybė eitų kartu su technologijų plėtra ir teisingai komunikotų savo piliečiams apie naujas galimybes.

Posėdyje kalbėjo komisijos narys Andrius Bagdonas, Užsienio reikalų ministerijos kanclerė Inga Černiuk, PLB pirmininkė Dalia Henke, VRK atstovas Mindaugas Skačkauskas.

Kitas nuotolinis komisijos posėdis vyks 2021 m. gegužės 21 d. Jame bus diskutuojama dėl Lietuvos Respublikos pilietybės išsaugojimo.

Posėdžio vaizdo įrašus lietuvių ir anglų kalbomis galima pamatyti Seimo „YouTube“ paskyroje.

Seimo ir PLB komisijos inf.

DRAUGAS

(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

! Kanada – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

! Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$99.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

! Kanada – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

! Lietuvą – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiuočiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 9:00 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –
skelbimai@draugas.org, administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –
Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

El. svetainė –
Neringa Smilgytė

Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
Autorių nuomonė nebūtinai sutampa
su leidėjo ir redakcijos nuomone.

Remkime Draugo fondą – www.draugofondas.org

Amerikos žmonės tikriausiai nenujautė, kokia įtampa pastaruoju metu dėl Rusijos veiksmų buvo juntama Rytų Europoje, taip pat ir Lietuvoje, nors Amerika čia vis dėlto buvo svarbus veikėjas.

Rusija prie Ukrainos sienų ir Kryme buvo skubiai sutraukusi didžiules karines pajėgas, ir tai sukėlė emocijų audrą. Bus karas ar nebus? – nuolat skambėjo klausimas. Daugiau buvo manančių, kad Rusija tik gąsdina, nes nori parodyti, kad būtent ji duoda toną pasaulyje. 200 tūkst. karių, dešimtys laivų, šimtai lėktuvų, tankų ir kitų baisių mašinų aitrino vaizduotę – o jeigu vis dėlto ši armada pajudės? Šamokslų teorijų kūrėjai buvo sukūrę planą, kurį Kremlius gali realizuoti – Ukraina bus atkirsta nuo Juodosios jūros ir užimtas Krymo kanalas, kuris pušiasalį aprūpina vandeniu. Mat Rusijai užgrobus Krymą vandens kanalas liko Ukrainos teritorijoje, ir Krymo žmonės stokoja vandens. Gyventojams vandens užtektų, sako komentatoriai, bet visą vandenį atima rusų kariuomenė, kurios kimšte prikimštas šis pušiasalis.

Situacija kaito

Situaciją aštrino ir tuo metu badavimą pradėjęs kalėjime esantis Rusijos opozicijos lyderis Aleksejus Navalnas, reikalavęs tinkamo gydymo dėl nugaros skausmų ir kojų bei rankų tirpimo, nes kalėjimo gydytojai jam neskyrė jokio gydymo, išskyrus dvi tabletes per dieną nuo skausmo. Demokratinis pasaulis reikalavo suteikti jam civilių medikų konsultaciją, ką leidžia ir patys Rusijos įstatymai. Ėjo dienos, jo sveikata po daugiau kaip 20 dienų badavimo ir, žinoma, dėl neseno apnuodijimo vis blogėjo. Jau imta kalbėti, kad jo širdis gali sustoti bet kurią akimirką. Ir tik Navalno įkurtam Fondui kovai su korupcija paskelbus visuotinį mitingą, į kurį užsiregistravo beveik pusė milijono žmonių iš visos Rusijos, kalinys buvo išvežtas į kalėjimo ligoninę. Žinoma, tie gydytojai, kuriais jis pasitiki, prie jo nebuvo prileisti, bet iš dalies jo sąlyga buvo išpildyta – jį apžiūrėjo civiliai gydytojai ir buvo atlikti kai kurie tyrimai. Po to jis nutraukė badavimą.

Tomis pat dienomis kilo skandalas Čekijoje. Šios valstybės saugumas išaiškino, kad 2014 m. jos teritorijoje susprogdintas ginklų sandėlis yra rusų žvalgybininkų darbas, tą pačią, kurie nuodijo buvusius Rusijos piliečius Skripalius Anglijoje. Čekija, buvusi labai draugiška Rusijai, staiga tarsi atsitokėjo ir ėmėsi griežtų priemonių: iš šalies išsiuntė ne tik 18 diplomatų, bet ir 63 atstovybės darbuotojus, kuriuos įtarė dirbant žvalgybinį darbą (Čekijoje buvo didžiausia Rusijos ambasada Europoje). Rusija, atsakydama į Čekijos veiksmus, iš Maskvos išsiuntė Čekijos ambasados darbuotojus. Solidarizuodamiesi su Čekija Rusijos diplomatus išsiuntė Baltijos šalys ir Slovakija (ši – tris, Lietuva – du, Estija ir Latvija po vieną), kitos ES narės dar svarsto.

Įvykiai keitė vienas kitą tarsi pagreitinto kino juostoje: po JAV prezidento Joe Biden pareiškimo, kad Rusijos prezidentas yra žudikas, Rusija JAV ambasadoriui liepė išvykti į tėvynę konsultacijoms ir pati atsikvietė savo ambasadorių iš Washingtono. Buvęs Rusijos prezidento Vladimiro Putino draugas Turkijos prezidentas Recep Tayyip Erdogan staiga susitiko su Ukrainos prezidentu Volodymiru Zelenskiu ir pareiškė remiantis Ukrainos pusę dėl Maskvos okupuoto Krymo. Jis taip pat suteikė leidimą į Juodąją jūrą įplaukti JAV karo laivams, kurių pagalbą paprašė Ukraina, ruošdamasi numanomam Rusijos puolimui.

Kai Europa, bent jau rytinė, tiesiog virė nuo aistrų – spėlionių ir nuogastavimų – ir jau buvo imta tikėti, kad kils trečiasis pasaulinis karas, balandžio 22 d. Rusijos gynybos ministras pranešė, kad Rusijos pajėgos nuo Ukrainos atitraukiamos. Kas atsitiko: kodėl jos buvo sutelktos ir kodėl be jokių pastebimų priežasčių atitrauktos? Gynybos ministras pareiškė, kad užduotis įvykdyta – kariuomenė buvo patikrinta ir prie vakarinių sienų buvo sutelkta sėkmingai. Iš tiesų sėkmingai buvo įvykdyta kita užduotis, – mano daugelis komentatorių, – pagąsdinti Vakarai, kurie tikrai buvo išsigandę, ir Biden buvo privers tas paskambinti.

Dūmos rinkimai

Ir, matyt, kažkas buvo sutarta, nes buvo at-

Karo žaidimai

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

šaukti amerikiečių laivai, turėję plaukti prie Ukrainos krantų, o po kelių dienų – nuo Ukrainos sienų atitraukta ir pati Rusijos kariuomenė. Dabar laukiama, kada įvyks Rusijos ir Amerikos prezidentų susitikimas.

Dažnas komentatorius svarsto, kad šie karo žaidimai buvo reikalingi Kremliui prieš būsimojus Dūmos rinkimus, nes kol kas tik 24 proc. rusų nori tolesnio Putino valdymo. O šiuo metu šalį valdo jo sukurta Vieningosios Rusijos partija. Tad reikėjo sugalvoti naują priešą ir naują (kad ir nedidelį, bet pergalingą) karą, kuris suvienytų rusus aplink lyderį gelbėtoją, žinoma, Putiną. Todėl buvo iki raudonumo įkaitinta atmosfera. Kremliaus propagandistai aiškino, kad kariuomenė sutraukiama prie Ukrainos sienų dėl to, neva Ukraina ruošiasi pulti Rusijos kariuomenės užimtą Donecko sritį Rytų Ukrainoje (Rusija neigia, kad Donecke yra jos kariuomenė ir sako, kad patys Rytų Ukrainos gyventojai kovoja su Kijevu). Kremlius dar nuo sovietų laikų prisidengęs melu grobia svetimas teritorijas, tad nenuostabu, kad ir ši kartą gelbėjosi melu. Pvz., Putinas, būdamas KGB vadu, kad galėtų užgrobti nepriklausomybę paskelbusią Čėčėniją, susprogdino kelis gyvenamuosius namus ir pareiškė, kad tai čėčėnų darbas, ir po to paskelbė Čėčėnijai karą. Pasirodo, kad melas yra ir pranešimas apie Rusijos karinės pajėgos atitraukimą nuo Ukrainos sienų. Mat iki gegužės 1 d. bus išvežami tik kariai, o karinė technika liks ir liks ilgam – iki rugpjūčio, kuomet vėl vyks manevrai. Juk karius bet kuriuo metu galima gražinti. Taigi nei Ukraina, nei Vakarai atspalaiduoti negali.

Melas yra vienas iš Kremliaus ginklų, deja, jis dirba ir prieš pačią Rusiją. Štai prezidentas Putinas nuolat giriasi, – taip pat gyrėsi ir metinėje kalboje, – kad Rusija puikiai tvarkosi su pandemija. O iš tikrųjų, opozicinių kanalų žiniomis, mirusių nuo COVID-19 yra 10 kartų daugiau negu oficialiai skelbiama (ir tai yra antras blogiausias rezultatas pasaulyje). Tai rodo skaičiai, lyginami su ankstesnių metų mirusiųjų skaičiais, mirtingumas yra didesnis net 17 proc. Kad patys rusai netiki savo valdžia, rodo jų nenoras skiepytis prezidento išgirta rusiška vakcina „Sputnik V“. Tik 24 proc. rusų nori ja skiepytis. Reikia atkreipti dėmesį į nuolat pasikartojantį 24 proc. skaičių. Būtent tiek bėra likusių Putino palaikytojų, kurie tiki viskuo, ką pasako Putinas. Tad vis dažniau remiamasi jėgos struktūromis ir nesąžiningais teismais, kurie, kaip sovietų laikais, baudžia dėl išgalvotų priežasčių (taip buvo įkalintas ir opozicijos lyderis A. Navalnas). Žurnalistams, politikams, opozicinėms, netgi žiniasklaidos organiza-

cijoms priteisiamas „užsienio agento“ statusas, kas reiškia persekiojimą ir praktiškai – veiklos nutraukimą. Ką tik „užsienio agento“ statusas pripažintas nepriklausomai naujienu agentūrai „Meduza“, eilės laukia A. Navalno sukurtas Fondas kovai su korupcija. Paprastiems žmogeliams nuolat įtaigojama, kad Rusija yra priešų apsuptyje, o iš tiesų Vakarai reaguoja į pačios Rusijos nusizengimą tarptautiniams susitarimams ir demokratijos taisyklėms.

Dar reikia pridurti, kad ekspertai tvirtina, jog kariuomenės sutraukimu prie Ukrainos sienos norėta nubausti ir Ukrainos prezidentą V. Zelenskį, kuris uždraudė didžiausio Putino šalininko Ukrainos politinėje sistemoje – įtakingo politikto Viktoro Medvečiuko tris televizijas, ir taip susiaurino Rusijos įtaką Ukrainoje. Uždarius prorusiškus kanalus per labai trumpą laiką Ukrainoje pasikeitė žmonių nuotaikos, nes jie nebe gauna klaidinančios informacijos.

Dialogas tarp JAV ir Rusijos vyks

Ką galėjo pažadėti Amerikos prezidentas, kad Putinas (neva) atsaukė kariuomenę nuo Ukrainos sienų ir pareiškė, jog Ukrainos prezidentas „bet kuriuo metu“ laukiamas Maskvoje (nors susitikimui išskėlė tokias žeminančias sąlygas, kad Zelenskis vargu ar jas priims)? Joe Biden, skelbdamas sankcijas Rusijai dėl kišimosi į JAV rinkimus ir dėl kibernetinių atakų prieš JAV institucijas pareiškė, kad jis galėjo bausti skaudžiau, bet leidžia Rusijai pasitaisyti. Sankcijas Amerikos prezidentas paskelbė kitą dieną po skambučio Putinui ir po jų pokalbio. Paskelbtos sankcijos Rusijai išties yra simbolinės: išsiųsti du diplomatai ir atsauktas Rusijos obligacijų pirkimas. Bet Amerikos verslininkai jų paprastai nuperka tik apie 20 proc., taigi Rusijos ekonomikai tai didelių problemų nesukels. Kaip J. Biden gali Rusiją nubausti skaudžiau? Atjungti nuo tarptautinės tarpbankinės atsiskaitymo sistemos SWIFT, neleisti baigti tiesti dujotiekio per Baltijos jūrą „Nord Stream 2“ (kuris pakenktų Ukrainai), areštuoti Putino aplinkos verslininkų – oligarchų turtus Amerikoje ir kt. Buvęs Lietuvos ambasadorius Amerikoje Vygaudas Ušackas sako:

„Manau, kad jis (Putinas) išlošė. Jis save pozicionavo kaip diktuojantis darbotvarke, jis prarijo tą piliulę, kai Biden sutiko, jog jis žmogžudys, bet tuo pačiu metu sulaukė dviejų Biden skambučių ir noro susitikti. Manau, kad dialogas tarp Amerikos ir Rusijos vyks suprantant tai, kad Rusija nėra svarbiausias prioritetas Amerikai. Amerikai svarbiausias prioritetas yra Kinija, Irano branduolinė programa, karių išvedimas iš Afganistano – visais tais klausimais dialogas su Putinu Biden bus svarbus“.

Palaukime Amerikos ir Rusijos prezidentų susitikimo, kuris gali vykti birželį. Tik ar tai ką nors gali išspręsti, kai Rusija nesikeičia jau šimtas metų.

NUOMONĖS IR KOMENTARAI

Ar armėnai klaidina pasaulį?

GINTARAS VISOCKAS

Kiekvienais metais balandžio 24-osios išvakarėse kyla ginčų, kaip Vakarai turėtų paminėti tragiškus 1915-uosius metus, kai tuometinėje Osmanų imperijoje žuvo daug armėnų tautybės žmonių.

Labiausiai rūpėjo išgirsti, kaip šiemet pasielgs naujasis JAV prezidentas Joe Biden. Juk J. Biden pirmtakas respublikonas Donald Trump vengė žodžio „genocidas“ savo pareiškimuose dėl 1915 metų įvykių. Barack Obama, kurio administracijoje J. Biden ėjo viceprezidento pareigas, taip pat nevartojo šio apibrėžimo.

JAV prezidentas J. Biden, remiantis armėniška spauda, 1915-ųjų karus šių metų balandžio 24-ąją oficialiai įvardino buvus „genocidu“. Šis pareiškimas niekuo neįpareigojantis. Tai – tik

deklaracija. Ir vis dėlto tai – keistas 46-ojo JAV prezidento žingsnis.

Istorija – ne politika. Istorinių įvykių neperprasime skelbdami politinius pareiškimus. Kvaila, primityvu ieškoti, kas prieš šimtą metų dėjosį karo frontuose, balsuojant Kongrese, Senate ar Baltuosiuose rūmuose. Vienintelis teisingas kelias pažinti istoriją – ją atidžiai studijuoti archyvuose. O šiandieninė situacija tokia: JAV Kongreso nariai ir senatoriai tiksliai nežino, kas, kaip ir kodėl klostosi 1915 metais tarp turkų ir armėnų tuometinės Osmanų imperijos žemėse. Jie niekaip negali žinoti. Kad pasaulis vis dar iki šiol nežinąs tikrosios tiesos apie 1915-uosius, kalčiausias... oficialusis Jerevanas. Taip, Armėnija, skirtingai nei Turkija, iki šiol yra įslaptinusi savuosius archyvus šia skausminga tema.

Nukelta į 12 psl.

TELKINIAI

Dalis susirinkimo dalyvių

Kun. V. Lukoševičius, konsulas M. Bekešius ir A. Rašymas

JC narių susirinkime – žvilgsnis į praeitį ir ateitį

VIKTORIJA ŠILEIKA

2021 m. balandžio 24 d. Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje įvyko metinis narių susirinkimas. Susirinkimo dienotvarkėje buvo numatyta apžvelgti Jaunimo centro (JC) praėjusių ir einamųjų fiskalinių metų finansinę situaciją, klausimus, susijusius su JC tarybos narių kadencijomis, naujų tarybos narių rinkimus ir JC planus ateičiai.

Susirinkimą pradėjo JC tarybos pirmininkas Antanas Rašymas ir sekretorė Vida Rupšienė. Bendrai maldai visus pakvietė kunigas Vaidotas Lukoševičius. Susirinkimo pradžioje visus pasveikino LR konsulas Čikagoje Mantvydas Bekešius. Jis pasidžiaugė, kad JC sėkmingai įveikia COVID-19 iššūkius ir pabrėžė, kad šiuo sudėtingu laikotarpiu visa lietuvių bendruomenė yra kaip niekada vieninga ir stipri.

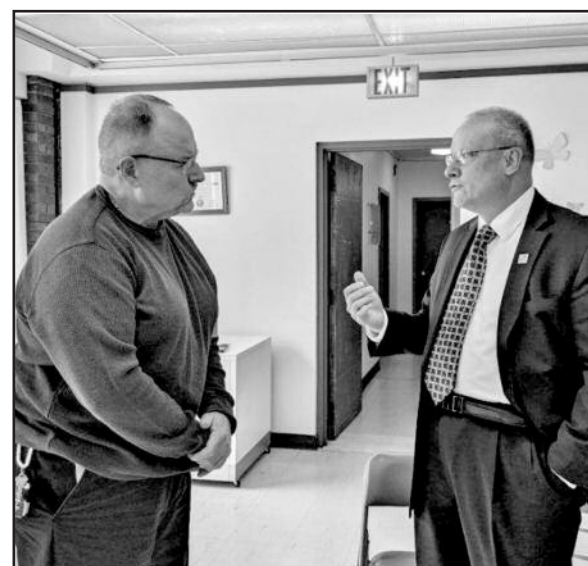
Susirinkimui pranešimus parengė visos JC veikiančios organizacijos: Jonas Platakis pristatė National Lithuanian American Hall of Fame veiklą, Čiurlionio galerijos direktorė Viktorija Černičenko – parodų ir renginių tvarkaraštį, Robertas Vitas apžvelgė Lituanistikos tyrimo centro darbus, Čikagos lituanistinės mokyklos (ČLM) direktorė Vida Rupšienė supažindino su jos vadovaujamos įstaigos planais, daktaras Audrius Plioplys papasakojo apie savo meno dirbtuvėse gimstančias idėjas. Mindaugas Bielskus pateikė tėvų jėzuitų koplyčios finansinę ataskaitą. JAV Lietuvių jaunimo sąjungos (LJS) pirmininkė Marija Čyvaitė pristatė informacijos

sklaidos planus JC ir ČLM.

JC praėjusių metų finansinę ataskaitą pateikė revizijos komisijos atstovė Roma Bikulčius. Dabartinę finansinę situaciją ir išpareigojimus pateikė JC išdininkė Viktorija Šileika.

Visos tarybos vardu dėkojame ilgamečiui JC tarybos nariui Mindaugui Bielskui už nesuskaičiuojamas valandas, dirbant JC labui. M. Bielskus nusprendė šiais metais nebekandidatuoti į tarybą ir mes visi jam linkime geriausios asmeninės kloties ir stiprios sveikatos. Kiti tarybos nariai, kurių kadencijos šiais metais baigėsi, sutiko pasilikti taryboje – tai Nelia Paulauskaitė, Viktorija Černičenko, Vida Rupšienė ir dr. Audrius Plioplys. Nauju tarybos nariu išrinktas Andrius Račkauskas, Marija Čyvaitė priimta į tarybą kaip jaunimo atstovė. Be čia išvardintų žmonių ir be pirmininko, tarybai taip pat priklauso Kristina Lapienytė, Rima Žiūraitienė, Jonas Žiūraitis, Daiva Petersonaitė, Nora Alonso ir išdininkė Viktorija Šileika.

Tarybos pirmininkas Antanas Rašymas užbaigė susirinkimą pasidalindamas informacija apie būsimus renginius ir numatomus remonto darbus. Kviečiame visus prisijungti prie JC veiklos ir padėti ne tik įgyvendinti šiuos planus, bet ir atsinešti naujų idėjų, jėgų ir energijos. Kartu mes galime viską, o viską mes darome vardan vieno tikslo – lietuviybės išsaugojimo. Ačiū visiems, dalyvavusiems metiniame susirinkime, ačiū visiems aukojusiems ir kitaip prisidėjusiems prie mūsų gyvavimo. JC tarybos atstovai išrinko balandžio mėnesio aukotojų loterijos prizo laimėtoją: ja tapo Jūratė Raulinaitis iš San Francisco, CA. Jai atiteko dr. Audriaus Plioplio pa-

Naujas tarybos narys Andrius Račkauskas ir Tyrimo centro pirmininkas Robertas Vitas

veikslo „Blue Consciousness“ fotokopija. Sveikiname ir dėkojame už jūsų paramą. Aukoję po 100 dol. ir daugiau automatiškai gauna galimybę dalyvauti aukotojų loterijoje ir laimėti mūsų dosnių rėmėjų įsteigtą prizą. Birželio 13 dieną trauksime laimingą bilietą, kurio savininkas taps sesutės Laimutės Kabišaitytės iškepto „Skrudėlyno“ laimėtoju. Skubėkite aukoti!

JC dėkoja Lietuvių Fondui už nuolatinę paramą, palaikymą ir bendradarbiavimą.

Susirinkimas baigtas vaišėmis JC kavinėje.

Dr. A. Plioplys ir A. Rašymas rodo dalyviams dr. Audriaus paveikslą „Blue Consciousness“.

Registracijos vedėjos Roma Bikulčius ir Viktorija Šileika.

JC archyvo nuotraukos

Talkininkai gražino Jaunimo centrą

Balandžio 17 d. Čikagos Jaunimo centre (JC) visą dieną plušo talkininkai. Vieni susirinko iš pat ankstaus ryto, kiti atėjo vėliau, tad ir padirbėjo ilgiau. Visi, kurie susirinko į pavasario talką, darbavosi iš širdies ir nuveikė tikrai nemažai. Kiekviena talkininkų grupė ėmėsi ir atliko įvairiausių ir labai reikalingų bei naudingų darbų. Koplyčios komiteto nariai išvalė visą koplyčią. Pastato viduje darbavosi Čikagos lituanistinės mokyklos mokytojai – jie naujomis nuotraukomis ir tekstais papuošė klasių ir koridorių sienas. Dešimtokų mamos tvarkė kavinę, dulkių siurbliais valė jos kilimus, o vyriausieji mokiniai – dešimtokai – plovė kavinės langus. Lituanistikos tyrimo centro komanda švarino koridoriuje esančias stiklines vitrinas, parodoms skirtas spintas. Skautai vyčiai darbavosi kieme: jie persodino dekoratyvinius krūmelius, genėjo medžių šakas ir net nupjovė kai kuriuos pavojingai aplūžusius medžius. Į talką atvykę Lietuvos šaulių sąjungos išėvijoje atstovai grėbė pernykščius lapus, rinko per žiemą nukritusias šakas, karpė krūmus, pasodino gėlių prie Laisvės ir kovų paminklo. JC taryba dėkoja visiems, atvykusiems į talką ir prisidėjusiems prie centro gražinimo. Daug rankų didžią naštą neša.

Langų plovimo komanda – dešimtokai.

Skautai vyčiai nupjovė pavojų kėlusį medį

JC inf. Šaulės sodina gėles prie Laisvės ir kovų paminklo

Senus lapus grėbė visi

LIETUVOS VYČIAI

Bronzos durys Švč. Šiluvos Marijos garbei

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

Kadangi šiuo metu pasaulis vis dar kenčia dėl korona viruso pandemijos ir dėl to kylančių nesklaidumų bei nepatogumų, Lietuvos vyčių centro valdyba posėdžiavo nuotoliniu būdu, naudodamasi „Zoom“ platforma. Tai jau ketvirtas kartas, kai mūsų organizacija susitinka virtualiuose posėdžiuose.

Naujas Lietuvos vyčių centro valdybos pavasario posėdis vyko š. m. balandžio 17 d. Jame dalyvavo 13 centro valdybos narių iš Illinois, Michigan, New Hampshire, New York ir Pennsylvania valstijų bei 5 svečiai – garbės nariai. Šį nuotolinį susitikimą koordinavo garbės narys Robert A. Martin Jr.

Posėdžio pradžioje centro valdybos pirmininkė, garbės narė Regina Juškaitė-Švobienė pasveikino dalyvius. Malda sukalbėjo vidurio Amerikos apygardos pirmininkė garbės narė Elena Nakrosis. Tylos minute ir malda „Amžiną atilsį“ buvo prisiminta buvusi centro valdybos pirmininkė (1972–1974 m.) ir pirmos kuopos narė (Brockton, MA) Susan Boroskas, kuri neseniai iškeliavo į Viešpaties namus. Toliau R. Juškaitė-Švobienė vadovavo posėdžiui.

Suvažiavimas: vietoj kruizo – viešbutis

107-ojo metinio suvažiavimo pirmininkas ir garbės narys Robert A. Martin Jr. pranešė, kad numatytas metinis narių suvažiavimas, planuotas surengti kelionės metu kruiziniame laive, yra atšauktas dėl tebesitęsiančios pandemijos. Metinis organizacijos narių suvažiavimas bus šaukiamas š. m. rugsėjo mėn., jį globo Lietuvos vyčių centro valdyba. Suvažiavimui pasirinktas „Embassy Suites by Hilton“ viešbutis, Lake Buena Vista, Florida. Šiais me-

tais numatyta trumpesnė programa ir posėdžiai. Suvažiavimo užbaigimo šv. Mišios bus aukojamos „Basilica of the National Shrine of Mary, Queen of the Universe“. Yra numatyta pašventinti specialiai Italijoje iš bronzos pagamintas duris, kuriose pavaizduota Švč. Šiluvos Marija ir iškaltas įrašas „In Memory of Anne M. Jutt by the Knights of Lithuania“. A. a. Anne M. Jutt paliko palikimą Lietuvos Vyčiams. Šios durys bus eksponuojamos šalia kitų „Portraits of Mary“ durų. Šioje bazilikoje apsilanko daugybė turistų iš įvairių pasaulio kampelių.

Finansų sekretorė Alexandra Rudmin pranešė, kad šiuo metu Lietuvos vyčių organizacijai priklauso 857 nariai. Turime keturias apygardas: Gintaro, Vidurio Amerikos, Naujosios Anglijos ir Vidurio Atlanto. Aktyviai veikia 38 kuopos. Yra 18 narių, kurie organizacijoje ir kuopose mažai dalyvauja ir bendradarbiauja. Turime 22 garbės narius ir 34 religiniam gyvenimui pasišventusius kunigus, vienuolius ir vyskopus.

Kovo mėn. pradžioje visiems nariams buvo išsiųsta apklausa apie Lietuvos Lietuvos vyčių organizacijos ateitį. Buvo gauta daug gerų atsiliepimų apie organizaciją, jos praeitį, dabarties reikalus ir ateitį. Šios apklausos atsakymai bus išsamiau aptariami per metinį narių suvažiavimą, šiai temai bus skirta speciali paskaita.

Lietuvos vyčių organizacijos tinklalapio administratorius Alex Fletcher pasiūlė suprojektuoti „virtual convention“, kad ir tie nariai, kurie negali ar nenori keliauti į Floridą, galėtų dalyvauti suvažiavime nuotoliniu būdu. Per šį posėdį A. Fletcher padarė pranešimą apie tokią galimybę. Šis pasiūlymas buvo vienbalsiai priimtas.

Kviečia „Vytį“ skaityti internete

„Vyties“ žurnalo redaktorius, garbės narys Robert A. Martin Jr. pranešė, kad nuo praėjusio centro valdybos susirinkimo sausio mėn. buvo išleistas vienas „Vyties“ žurnalas, kuris taip pat platinamas ir elektroniniu būdu. Organizacijos nariai buvo paraginti užsisakyti elektroninį žurnalą, taip sutaupant organizacijai pinigų.

Šiuo metu „Vyties“ žurnalo redakcija yra įsikūrusi Šv. Pijaus X parapijos patalpose, Stickney, IL.

Ateityje šio organizacijos leidinio medžiaga bus perkelta į University of Dayton, kur laikomi Lietuvos Vyčių organizacijos archyvai.

Centro valdybos posėdyje trumpai diskutuota ir apie ateinančius posėdžius ir galimybę juose dalyvauti virtualiai tiems valdybos nariams, kurie negali atvykti ir dalyvauti „gyvai“. Iždininkė Debbie Martin Rudmin skaitė išsamų pranešimą apie organizacijos išdo būklę ir numatytą 2020–2021 m. biudžetą. Pranešta, kad buvo gautas palikimas iš buvusios Lietuvos Vyčių narės Anne M. Jutt. Lietuvos Vyčių organizacijos archyvo koordinatorė yra Norma Petkus pranešė, kad šiuo metu yra rūšiuojama įvairių kuopų istorinė medžiaga.

Posėdyje – diskusijos apie labdarą

Vyko diskusija apie ateities labdaros projektus. Yra sudarytas komitetas, kuris nustatys aukų skyrimo įvairiems projektams tvarką. Šį komitetą sudaro apygardos pirmininkai: Barbara Miller (Gintaro apygardos), Susan Binkis (Vidurio Amerikos apygardos), garbės narė Elena Nakrosis (Vidurio Atlanto apygardos) ir Dave Boucher (Naujosios Anglijos apygardos). Šiam komitetui pirmininkaus buvusi vidurio Amerikos apygardos pirmininkė Aldona Zająskas. Taip pat komitete dalyvaus centro valdybos pirmininkė, garbės narė Regina Juškaitė-Švobienė bei centro valdybos iždininkė Debbie Martin Rudmin. Yra numatyta aukų prašymo forma, kuri bus paskelbta Lietuvos vyčių internetiniame tinklalapyje. Vyčiai ar organizacijos, kurios prašys aukų, turės užpildyti šią formą ir pateikti komitetui nuspręsti.

Stipendijų komiteto pirmininkas Alex Fletcher papasakojo apie šio komiteto stipendijų skirstymo galimus reikalavimus ir sąlygas. Vyko diskusijos dėl stipendijų skyrimo universitetui, kolegijai ir amatų mokyklai. Aukų skirstymo komiteto projektas bus nušūstas organizacijos teisininkui advokatui Rimui Domanskiui, kad būtų teisiškai patvirtinta komiteto veikla. Tuomet stipendijų fondas taps organizacijos pagrindinio padalinio „Knights of Lithuania Charities“ dalimi.

Posėdis baigtas malda, kurią sukalbėjo Gintaro apygardos pirmininkė Barbara Miller.

Kitas centro valdybos posėdis numatytas surengti suvažiavimo metu š. m. rugsėjo mėn.

Regina Juškaitė-Švobienė – garbės narė, Centro valdybos pirmininkė ir ryšių su visuomene komiteto pirmininkė.

IŠ STUDENTŲ GYVENIMO PER PANDEMIJĄ

Majos mylimiausias vietas – jaukus privatus kiemas ir žalias universiteto parkas, pavadintas „Horseshoe“.

M. Chiapettos archyvo nuotraukos

Maja Chiapetta studijuoja pedagogiką.

Maja: pandemija neatėmė iš manęs buriavimo

Mano vardas yra Maja Chiapetta ir aš studijuju pedagogiką ir ispanų kalbą University of South Carolina, Columbia, SC. Nors dėl pandemijos šie mokslo metai daugeliui buvo kitokie, mano mokslo metai nelabai skyrėsi nuo ankstesnių metų. Aš šiomet neturėjau virtualių ar mišrių paskaitų, o viskas vyko gyvai. Todėl, kad studijuojau pedagogiką, aš kiekvieną dieną praleidžiu mokytojaudama pradinėje mokykloje ir turiu tik vieną paskaitą universitete.

Nors kitose valstijose pradinės mokyklos dar veikia nuotoliniu būdu, South Carolinoje vaikai jau grįžo į mokyklas ir mokosi penkias dienas per savaitę. Važiuojame į mokyklą kasdien, bet vis dar jaučiame pandemijos poveikį. Visi dėvime kaukės, išskyrus tuomet, kai žaidžiame lauke. Klasėje tarp suolų kabuoja „plexiglass“ – pertvaros iš plastiko, skirtos apsaugoti mokinius. Mes valgome pietus klasėje, ne valgykloje, kad vaikai iš skirtingų klasių negalėtų sėdėti kartu.

Mokslo metų pradžioje mes dažnai turėdavome mokinių, kuriems reikėjo savaitę ar dvi praleisti ne mokykloje, nes jie turėjo karantinuotis. Tačiau dabar jau labai retai tas atsitinka. Aš esu labai dėkinga, kad mums čia nėra pamokų ir paskaitų nuotoliniu būdu, o iš tikrųjų galima važiuoti į mokyklą ir „gyvai“ mokyti.

Pandemija daugiau paveikė mano laisvalaikio veiklą negu mano mokslus. Kai nesu klasėje, man patinka leisti laiką lauke – savo kieme ar mūsų universiteto parke, kuris vadinasi „Horseshoe“. South Carolinoje dažnai būna šiltų ir saulėtų dienų, tad galima dažnai pasėdėti ar pasivaikščioti lauke.

Aš dalyvauju savo universiteto buriavimo komandoje su kuria mes paprastai nemažai keliaujame į regatas (buriavimo lenktynės). Šiais metais universitetas nutarė, kad nesaugu keliauti ir buriuoti, varžantis su kitų universitetų komandomis, tai mes tik lenktyniaujame netoli mūsų universiteto. Man labai džiugu, kad dar vyksta mūsų treniruotės ir kad mes net turime progų lenktyniauti, nors ir negalime keliauti. Yra labai smagu praleisti laiką su savo draugais ir bendrakursiais buriuojant ežere saulėtomis ir vėjuotomis dienomis. Man taip patinka toks laisvalaikis, kad savo vasarą skirsiu buriavimui.

Gegužės mėnesį, po išleistuvių, netoli savo universiteto aš pradėsiu mokyti vaikus buriavimo. Nors galėsime gyvai vesti pamokas, jų metu reikės dėvėti kaukes. Šiais metais į buriavimo pamokas buvo priimta mažiau vaikų, negu normaliai primama, kad galėtume laikytis „socialinio atstumo“.

Liepos mėnesį aš būsiu vadove skautų buriavimo stovykloje Rake, Custer, Michigane. Labai džiugu, kad galėsime stovyklauti kartu, nors ir negalime daug skautų priimti šiais metais. Aš nekantriai laikiu liepos mėnesio, kai galėsiu grįžti į Rako stovyklos gražius miškus ir stovyklauti bei buriuoti su draugais ir skautukais.

Mokymo įstaigose akademiniai metai eina į pabaigą. COVID-19 pandemija paveikė visų mūsų gyvenimus. Kaip sekasi aukštųjų mokyklų studentams, baigiantiems 2020/2021 mokslo metus? Kvietaime jus pasidalinti savo patirtimis, atsakant į kelis klausimus. Ar jų studijos vyko pačiame universitete, ar virtualiai, ar teko mokyti, derinant tiesiogines studijas su nuotolinėmis? Ar praėjusiais mokslo metais pasikeitė jų „popamokinė“, t. y. laisvalaikio veikla? Galiausiai klausėme, kokie jų ateinančios vasaros planai. Straipsnelių autorius kvietėme pasidalinti viena kita mėgstamos vietos nuotrauka. Siekiant autentikos, studentų pasisakymai, kiek įmanoma, buvo redaguojami minimaliai ir palikti tokie, kokie buvo pačių autorių parašyti.

Pirmutinė į kvietimą atsiliepė retkartinė „Draugo“ korespondentė, skyriaus „Majos kampelis“ autorė, **Maja Chiapetta**. Maja atsiuntė savo gyvenamos vietos kiemo ir universiteto parko „Horseshoe“ nuotraukas.

Dėkojame jaunesiems autoriams už tai, kad atsiliepė į kvietimą. Kituose „Draugo“ numeriuose, bus spausdinamos kitų studentų mintys.

Skyrelio sumanytoja Ramunė Kubiliūtė

Į Vakarų pakrantę atkeliauja Vienybės trispalvė

Visai netrukus Los Angeles turėtų pasiekti išpūdinga net 35 metrų (115 pėdų) ilgio Didžioji vienybės trispalvė, kurią 2021 m. balandžio 19 d. Užsienio reikalų ministerija įteikė LR generaliniam konsulatui Los Angeles ir JAV Vakarų pakrantės lietuviams už aktyvią veiklą skatinant Lietuvos ir diasporos ryšius, puoselėjant tautinę tapatybę ir kuriant vieningą Globalią Lietuvą.

Šis garbingas apdovanojimas įsteigtas 2019 m.

ir kasmet skiriamas Lietuvos diplomatinei ar konsulinei atstovybei, labiausiai nusipelnusiai bendradarbiaujant su diaspora. Pirmoji Vienybės trispalvė 2019 m. skirta Lietuvos ambasadai Airijoje, o antroje džiaugsis Los Angeles ir JAV Vakarų pakrantės lietuviai.

Esame įsitikinę, kad pilietiškai JAV Vakarų pakrantės lietuviai su pasididžiavimu

kels šią ypatingą Vienybės trispalvę būsimoose susibūrimuose ir renginiuose, o Lietuvos vardas ir toliau garsiai skambės Ramiojo vandenyno pakrantėje!

LR generalinis konsulas Los Angeles

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA

Ketinama paskiepyti apie 42 tūkst. žmonių

Vilnius (BNS) – Vakcinavimo centre, atidarytame parodų rūmuose „Litexpo“, šią savaitę ketinama paskiepyti apie 42 tūkst. žmonių, tačiau pilnu pajėgumu čia dar nebus skiepijama, nes trūksta vakcinų.

Atvykusieji į „Litexpo“ automobiliais bus iškart nukreipti į vakcinacijos centrui rezervuotą nemokamą stovėjimo aikštelę. Pasirinkusiuosius viešąjį transportą autobusas atveš iki specialiai įrengtos stotelės. Tam padaryti nauji maršrutai, vešiantys į vakcinacijos centrą iš kelių miesto vietų.

Pagrindinė taisyklė, galiosianti visiems, – iš automobilių aikštelės į „Litexpo“ teritoriją bus galima patekti tik likus 15 minučių iki skiepo. Koordinuoti vakcinacijos procesus vietoje padės Raudonojo Kryžiaus savanoriai, tikimasi ir šaulių pagalbos.

Įvykdytos informacinės provokacinės atakos

Vilnius (ELTA) – Užsienio reikalų ministerija (URM) informuoja, kad pastaruoju metu įvykdytos kelios informacinės provokacinės atakos prieš Lietuvos, Latvijos ir Estijos politikus.

Koordinuotų atakų metu buvo siekiama manipuliuoti ir skleisti melagingą informaciją bei bandoma diskredituoti Rusijos opozicijos bei ją palaikančių Baltijos šalių atstovų santykius.

Reaguodamos į šiuos išpuolius, Lietuvos institucijos bendradarbiauja su Latvijos ir Estijos kolegoms.

URM atkreipia dėmesį į pastaruoju metu suintensyvėjusias informacines bei kibernetines-informacines atakas ir įvairaus pobūdžio provokacijas, kuriomis siekiama pakenkti aktyviai demokratinis procesus Baltarusijoje ir Rusijoje palaikančioms valstybėms.

Norima išsiaiškinti tikrąjį smurto mastą

Vilnius (ELTA) – Lietuvos statistikos departamentas pradeda vykdyti statistinį tyrimą, kuriuo bus siekiama išsiaiškinti, kiek smurtas paplitęs visuomenėje. Bus renkama informacija apie gyventojų asmeninio saugumo pažeidimus darbe, smurto paplitimą ir pobūdį artimoje aplinkoje ir už jos ribų, pagalbos nukentėjusiems asmenims teikimą. Tyrimas unikalus tuo, kad apie smurtą bus siekiama išsiaiškinti daugiau nei patenka į policijos suvestines.

Smurtas tapo ypač diskutuotina problema COVID-19 pandemijos kontekste, kai daugelyje valstybių, taip pat ir Lietuvoje, buvo įvestas karantinas ar įvairių veiklų apribojimai. Įvesti suvaržymai, susiję su vieno šeimos ūkio bendravimu, saviizoliacija, judėjimo apribojimai tarp savivaldybių daug kam buvo iššūkis.

„Į viešumą patenka ir oficialiai fiksuojami tik patys rimčiausi atvejai, o kitas smurtas nėra registruojamas. Vieniems gėda, kiti bijo, kad jų nesupras, pasmerks. Kitaip tariant, mes matome, kad yra labai daug paslėpto smurto“, – mano Lietuvos statistikos departamento Socialinės apsaugos, sveikatos, švietimo ir kultūros statistikos skyriaus patarėja Sigita Mačiukienė.

Analogiškus tyrimus atliks daugelis Europos Sąjungos šalių, todėl bus gauta palyginama statistika.

Tyrimas bus atliekamas balandžio–rugsėjo mėnesiais.

Oficialiu laišku kvietimų dalyvauti tyrime sulauks apie 10 tūkst. atsitiktiniu būdu iš Gyventojų registro atrinktų 18–74 metų amžiaus Lietuvos gyventojų.

Didžiausias dėmesys bus skiriamas duomenų konfidencialumui.

Ieško saugios vietos vėžliui

Vilnius (BNS) – Aplinkos apsaugos departamentas jau daugiau nei mėnesį ieško, kur perkelti kovą iš gyventojų paimtą invazinį vėžlį. Gyvūnas šiuo metu laikinai priglaustas priežiūros centre „Nuaro“.

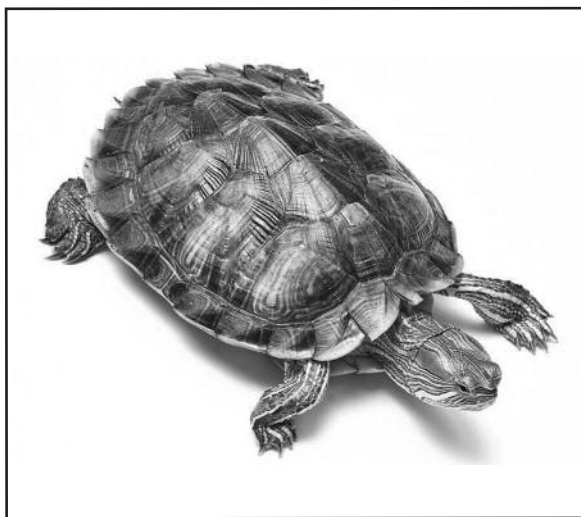
„Nuaro“ vadovė Jurgita Gustaitienė teigė, kad norima, jog vėžlys patektų į saugią vietą, kurioje galėtų ir toliau gyventi, nes kitu atveju, pagal pabartinius teisės aktus, jis turėtų būti sunaikintas.

Kovo pradžioje raudonausis raštuotasis vėžlys (*Trachemys scripta elegans*) aplinkosaugininkų buvo paimtas iš Prienų rajono gyventojų, per skelbimus bandžiusio parduoti vėžlį.

Lietuvoje šios rūšies vėžlį draudžiama laikyti, veisti ir paleisti į gamtą.

Asmeniui, bandžiusiam neteisėtai parduoti šį vėžlį, už invazinių rūšių pateikimą į rinką ar tyčinį paleidimą į aplinką gresia bauda nuo 300 iki 500 eurų ir gyvūno paėmimas.

Aplinkosaugininkai primena, kad invazinių rūšių atstovų negalima laikyti namuose ir tuo labiau jais prekiauti.

Už invazinio vėžlio laikymą savininkui gresia bauda.

Augintinis.lt nuotr.

Kada turėsime „Tautos namus“?

Ar nevirš „Tautos namai“ „amžinąją“ statyba...

Reformacija.lt nuotr.

Nacionalinės koncertų salės projektui Vilniuje „pabrangus“ beveik 23 mln. eurų – iki 75 mln. eurų ir užtrukus jos projektavimui, Vyriausybė kol kas atsisako Valstybės investicijų programoje suplanuotų lėšų objekto statyboms.

Vilniaus savivaldybės atstovai teigia, kad projektas pabrango atsiradus ankstesniame projekte nenumatytų salės akustinių sprendimų, naujos erdvės repeticijoms, ir pripažįsta, kad statybų darbai nusikels bent į 2023-iusius.

Ministrų kabinetas praėjusią savaitę nusprendė atsisakyti Valstybės investicijų programoje 2022 ir 2023 metams suplanuotų beveik 10,4 mln. eurų Nacionalinės koncertų salės ant Tauro kalno statyboms ir nutarė palikti tik pinigų projektavimui – 3 mln. eurų šiemet ir dar 2,5 mln. eurų kitamet.

Finansų ministerijos pristatytuose pakeitimuose pažymima, kad nuo 2020-ųjų koncertų salei panaudota tik 190 tūkst. eurų, projektavimo darbų derinimas užtruko, o statybos darbai dar nepradėti. Dokumente teigiama, kad „pagal darbo tvarką gautą informaciją“ projekto investicijas numatyta didinti iki 74,83 mln. eurų, t. y. 22,86 mln. eurų.

„Dėl to kyla grėsmė nespėti šio investicijų projekto baigti įgyvendinti iki Investicijų įstatyme nurodyto termino“, – tvirtina ministerija.

Pabrango dėl naujos salės, akustinių sprendimų

Vilniaus vicemeras Tomas Gulbinas sako, kad projektas pabrango dėl kelių priežasčių, esminės jų – pirminiame projekte nenumatyta repeticijų salė, taip pat nauji sudėtingi akustiniai sprendimai, patikslinta būsimų statybų kaina pagal naujausius statistinius duomenis.

Projektavimo darbai tęsiasi, šiuo metu planuojama, kad projektavimo darbai bus baigti per dvejus metus, statybos anksčiausiai prasidės 2023-iaisiais, nors pirminiame plane iki 2023-ųjų, kuomet Vilnius švęs 700-ąjį jubiliejų, buvo siekta užbaigti salę.

Kultūros ministras Simonas Kairys tvirtino, kad salės projektas ir toliau išlieka prioritėtiniame sąraše, bet jam finansavimas bus numatytas vėliau.

„Koncertų salė yra daugiau tokiam statuse, kad pirmiausia pabaikime projektą, tada bus aišku, apie ką mes kalbame. Sprendimai nėra iškalti akmenyje ir tų lėšų būtų iš principo. Bet kalbant apskritai, esame nužygiavę į priekį: esame neutralizavę visas įtampas, susitarę, koks turi būti veiklos modelis, atlikę krūvą darbo kalbant netgi apie įvairias simuliacijas, koks veiksmas galėtų vykti ištiesus metus, kas reikalinga. Tai dėl modelio esame susitarę, galime praktiškai uždaryti šį klausimą ir projektuotojai gali visu pajėgumu judėti į finišą“, – teigė ministras.

Projektuojamos keturios salės

Salę projektuoja konkursą laimėjusi ispanų architektūros studija „Arquívio architects“, su ja Vilniaus savivaldybė pernai lapkričio pabaigoje pasirašė 7 mln. eurų sutartį. Už akustinę dalį bus atsakinga įmonė iš Japonijos „Nagata Acoustics“.

Koncertų ir „Tautos namų“ salių kompleksas iškils buvusių Profsąjungos rūmų vietoje – ant Tauro kalno, šalia parko ir Liuteronų sodo. Bendras komplekso plotas sieks 16 tūkst.–18 tūkst. kv. m. Planuojama, kad Didžioji koncertų salė talpintų iki 1,5 tūkst. –1,7 tūkst. klausytojų, ji bus pritaikyta ir klasiškinės (simfoninės ir kamerinės) muzikos koncertams, ir kitų žanrų muzikos koncertams: salės akustinę kokybę numatyta pritaikyti panaudojant projektuojamas kintamos natūralios akustikos priemones.

Mažąją, kitaip – daugiafunkčę profesionalaus scenos meno, 500 vietų salę planuojama naudoti pačių įvairiausių meno žanrų pristatymui. Trečioji, „Tautos namų“ salė, bus skirta ekspozicijai, renginių ir edukacinei veiklai.

Reziduojančio orkestro kasdieninei veiklai, pirmiausia – repeticijoms, bus suprojektuota atskira, ketvirta, salė. Akustinėmis savybėmis ji bus artima Didžiajai, tokio pat dydžio planuojama ir scena. Komplexą jungs holas, jį žadama pritaikyti įvairioms veikloms, čia veiks ir restoranas bei knygynas. Lankytojams bus atvertos ir terasos bei pastatų stogai.

BNS

J. Statkevičius ir J. Morrell atveria teatrinio kostiumo užkuliusius

SIGITA IVAŠKAITĖ

Ne paslaptis, jog dažnai operose mus be solistų balsų ypatingai sužavi ir jų kostiumai. Turėdamas tam reikalingus išteklius, operos žanras suteikia geriausias sąlygas kostiumų dailininkams išreikšti savo fantaziją. Žinoma, nereikia galvoti, jog viskas taip paprasta: daugelį vizualiųjų menų apjungiantis scenos menas iš kiekvieno jį kuriančio reikalauja aukščiausių profesinių žinių ir išradingumo, jau nekalbant apie reikiamybę kas kartą prisitaikyti prie naujų sąlygų. Kartu su Vilnius City Opera (VCO) tokia neeiline kūryba užsiima du kostiumų meistrai: visiems puikiai pažįstamas teatro ir mados virtuozas **Juozas Statkevičius** ir iš Didžiosios Britanijos kilęs, prestižiniu „Olivier“ apdovanojimu gimtineje įvertintas **Jon Morrell**. Daugiau nei 1500 jų kurtų kostiumų: nuo istorinių rūbų iki aukštosios mados suknelių, lyg paslaptį Gintaro kambaryje, laikomi Kongresų rūmų rūsyje Vilniuje.

Vilioja kūrybos laisvė

Supažindindami su savo kūrybos principais, menininkai papasakojo apie kūrybinio proceso pradžią. J. Statkevičius atskleidė, jog nemėgsta skaityti pjesių ar operų siužetų, mat tuomet jis gali susikurti klaidingą vaizdinį: „Matau tipažą, žinau, kaip turėtų būti. Ir vėliau man pristato aktorį, kuris atliks tą vaidmenį... Įsivaizdavau galantišką vyriškį, o matau priešingybę – mano galvoje sukurtas kostiumas jam visai netinka. Dėl to pasisodinu režisierius ir vyksta pjesių skaitymai. Tada maždaug žinau, kuris aktorius kurį personažą vaidins, jų veidus bandau įpinti į konkrečius kostiumus, iš karto matau, ar jam reikės priauginti plaukus, priklijuoti ūsus. Yra daug kūrėjų, kurie pamato vaizdą ir vis tiek įbruka tą netinkamą kostiumą ir jam visiškai neįdomu. Šis fenomenas man be galo keistas.“

Tuo tarpu J. Morrell pabrėžia ir bendradarbiavimą su scenografu: „Įprastai pirmiausia pamatau scenografijos idėją, tuomet, priklausomai nuo to, ar su scenografu esame toje pačioje šalyje, vyksta kiek įmanoma daugiau susitikimų, bendrai gvildenant sumanymą. Kostiumų koncepciją kartais pristatau pasitelkdamas fotografijas, kartais – filmų scenas. Žinoma, jei mūsų kuriamas pasaulis nėra realus, konkretus, nuorodų rasti sunkiau. Bet kuriuo atveju, nuo šio pavyzdžių etapo vėliau pereinu prie konkrečių eskizų kūrimo. Tuomet pirmas dalykas, ką darau – išsiaiškinu, kas įkūnys personažą scenoje. Ar tai bus vokalistas, šokėjas, aktorius... Svarbu žinoti ir konkretų asmenį, – juk operoje gali tekti kurti kostiumą 25-erių metų vyrui, vaidinančiam žymiai vyresnį personažą, arba atvirksčiai.“

Didžiąją laiko dalį kuriantis Europoje, apkeliaęs ir Amerikos scenas – Santa Fe operą, New Yorko, San Francisco, Houstono baletus ir kt., J. Morrell, kaip ir dauguma su režisiere Dalia Ibelhauptaite bendradarbiavusių menininkų pripažįsta, jog kurti su VCO traukia idėjinė bendrystė. Būdamą savųjų spektaklių prodiuserė, D. Ibelhauptaitė puikiai supranta, jog viskas, ko savo masteliu gali stokoti privati opera Lietuvoje, gali būti atsverta menininko kūrybos laisvė: „Tai, ką su Dalia kūriau Vilniuje, man buvo itin įdomu. Anksčiau dirbau su šiuolaikiškesniais kostiu-

Jon Morrell kurti VCO traukia idėjinė bendrystė.

Kūrybinis J. Statkevičiaus ir D. Ibelhauptaitės tandemas – laiko patvirtintas.

„Pikų dama“, J. Statkevičiaus kostiumai

mais, bet istorinis, juo labiau – istorinės fantazijos aspektas man labai artimas. Kuriant 'Fausto' kostiumus su Dalia daug diskutavome apie rūbus ir suvaržymą XIX a., pavyzdžiui, apie korsetus, ir kaip tai ilgainiui keitėsi. Kūnas būdavo priverstinai talpinamas į natūralias formas bei pozicijas, labai kenksmingas žmonių sveikatai. Šiandien, bandant atkurti tokį

metą, susiduri su panašiu apribojimų nepatyrusiais ir gyvenime apie juos negalvojusiais žmonėmis. Žinoma, yra solistų, kurie net mėgaujasi suvaržymo idėja, nes kai kuriems tai padeda vokaliai. Tačiau dažniau sutiksi pasipriešinimą, ypač iš vyrų, dėl aukštų, kietų apykaklių ir pan. Tad dažnai reikėdavo diplomatiškai tartis, siekiant suderinti vizualią siekią su atlikėjo komfortu. 'Pliuzija' šiame kontekste yra labai įdomus žodis, – kurti iliuziją kostiumu.“

Teatras diktuoja madą

Nuo pirmųjų režisierės darbų Lietuvoje ją lydėjęs J. Statkevičius savo ruožtu gali papasakoti ir daug dar nežinomų jų bendro darbo detalių: „Su Dalia darome labai paprastą dalyką – lentelę, pavyzdžiui: personažas pirmame veiksmo yra toks, antrame veiksmo jis keičiasi, trečiame veiksmo keičiasi 2 kartus, ir tada tampa senas. Visiška matematika. Negalvokite, kad čia tik kūryba...“

Bet labai gerai prisimenu, kaip kartą Dalia apie 'Likimo galią' (G. Verdi opera 'Likimo galia', LNOBT 2005 m. – aut. past.) pasakojo valandą, ar dvi. Kad bus veikėjai, kurie turi būti apsirengę kaip žmonės, einantys sekmadienį bažnyčią – geriausiai drabužiais, nešantys kryžius... Man jau galva išsiplūtė, aš žinau, kaip jie turėtų atrodyti. Tada pamatome dekoraciją, o joje tiems piligrimams praeiti skirtas tarpas yra mažesnis negu 2 metrai! Suprantate, jie yra 3-iam plane, tarp uolų neša tuos kryžius, vos porą sekundžių pasirodo (juokiasi). Tuomet iš drobės maišų padarėme paprastus kostiumus-maišus. Juk ten XVII a., Ispanija, kalnai, apie jokių gražių sekmadienio drabužių kalbos net nėra: pilgrimai buvo paprasti, ištepti vazelinu, tarsi ideo nuo saulės, suvargę liptų kalnais.

O pavyzdžiui, kai Asmik (Asmik Grigorian – aut. past.) 'Bohemoje' buvo Miuzetė, – jos kostiumą iš pirmo išlaužiau. Darbe voliojosi prieš tai siūto klientės

Scenos iš „Fausto“, J. Morrell kostiumai

D. Matvejevo nuotraukos

Scena iš „Bohemos“, J. Statkevičiaus kostiumai

rūbo lapės gabalai, uodegos. Aišku, teatrui Lietuvoje pinigų nėra, tai tuos likučius prisiuvome prie pečių – atrodo labai prašmatniai. Kartais šalia besimėtantis dalykas sukuria tokį efektą. Nepatikėsite, aš tokių „Miuzetės“ kostiumėlių galbūt 100-ą pasiuvau savo klientams – ir į Paryžių, ir į Rygą, New Yorką, ir Svetlana Griaznova turi tokį, ir Nela Ušakova. Buvome ‘Chanel’ demonstravime, kur ji vilkėjo tokį kostiumėlį ir paskui nuėjome į knygyną. Ten sutikome Lagerfeldą (Karl Lagerfeld – aut. past.) – jis ją pamatęs apstulbo. Va, jums ir teatrinis kostiumas, gimęs tiesiog ore, iš lapės uodegų, kurias buvo galima išmesti...”

Nenuleidžia profesionalumo kartelės

Iš tiesų, ne tik Miuzetės, bet ir nemaža dalis kitiems VCO spektakliams kurtų J. Statkevičiaus kostiumų yra pasirodę ne teatro scenoje, atgiję parodose, vakarėliuose ir iškilminguose susitikimuose. Anksčiau retas būtų susimąstęs, jog teatro kostiumas gali pasirodyti tikrame gyvenime, tačiau dailininkai savo kūriniais itin reiklūs ir ne be reikalo, pasakoja J. Morrell: „Visada svarbu pasirodymą stebėti plačiau nei kiekvieno personažo linija, susitelkti į detales, bet jose nepasimesti. Leitmotyvai, atsirandantys kostiumuose, dažnai ima patys spektaklio metu rezonuoti, susipiniant pasakojimams, vaidams. Visgi intuicija – nesąmoningas dalykas – svarbus faktorius dizainerio kūryboje. Ir aš dažnai ja vadovaujuosi, – nors jos teisingumu niekada negali pasikliauti šimtu procentu, bet jei tas jausmas viduje yra geras... Dirbant su muzika, režisieriumi, choreografu į daug ką reaguoji analizuodamas, grįsdamas asmenine reakcija, bet viską gali argumentuoti. Vis tik, mano manymu, genialiausi meno kūriniai yra kiek mistiški ir nepaiso logikos.

Manau, dabar, kai mūsų darbus vis dažniau galima matyti per televizorių, kompiuterio ekrane, socialinėse medijose, ypač šiuo metu, kada tai tampa vieninteliu būdu išvysti scenos kūrinis, išryškėja, koks čia svarbus detalumas. Buvo laikas, kai susinervinus dėl detalės ar sagos atėjęs prodiuseris sakydavo: ‘Pamatysi, ant scenos atrods gerai.’ Ir toks požiūris mane visuomet kiek erzino; tai reikšdavo, jog esi nužemintas, turėdavai nuleisti savo standartus. Dabar viskas keičiasi, o aš pats iš tiesų esu dėmesio detalėms propaguotojas.”

Žinoma, J. Statkevičių detalių klausimų aplenkti sunku. 2005 m. kuriant spektaklį „Likimo galia“, jis išgijo sagų kostiumams už (tuo metu) 8 000 litų. Dėl tokios sumos kūrėjas turėjo eiti pasiaiškinti net teatro direktoriui. Kaip

tai nutiko? „Pirmiausia, nuvažiuavau pas Dalią į Londoną ieškoti XVII a. itališkos ir ispaniškos uniformos. Italija ir Ispanija atrodo gana artimai, tiesa? Bet uniformos skiriasi. Taigi suradau vietą, kur kala pinigus, ir ten atradome uniformines sagas su dviem skirtingais herbais. Žiūrovas gal jų ir nemato, bet kai aktorius dedasi kostiumą, kurio liemenėje apie 30 sagų, abu švarko skvernai su dviem sagų eilėmis, nes tais laikais neužsisėgdavo ir dar ant rankovių po 8 sagas... Ir jie taip apsirengę eina, orkestras groja, sagos blizga, – juk atrodo ir patys jaučiasi, vaidina kaip tikri kariai! O tada, pagal siužetą, grįžta iš karo, jau suplėšytomis rankovėmis, praplėstomis liemenėmis, kai kurie tik su kruvinais marškiniais. Bet juk sagų jiems niekas per karą neišplovė! Tai reiškia, kad 50–60 vyrų reikėjo padaryti po du uniformų komplektus, kuriuos jie persirengia per 5 min. pragrojimą.

Tame spektaklyje daug kuriozų buvo. Vėliau pastatyme Izraelyje dubenėliai krito orkestrantams ant galvos. Tokie žiopli choristai buvo: scena, kurioje 30 ubagų prašo maisto ir kažkuris paleidžia savo tuščią dubenį iš rankų. Tas ridenasi nuo scenos ir nukrenta tiesiai kažkokiam ypatingam pasaulio dirigentui ant galvos! Jūs neišsivaizduojate, kaip jis rėkė. Bet aš išgrėžiau kiekviename geležiniame dubenėlyje po skylę, ir kaip mažiems vaikams pririšome su guma, kad nepamestų.”

Tikrosios tiesos akimirkos

Smagių ir nepatogių istorijų teatro kūryboje – apstu. Kas tuomet kostiumų dailininkui gali sukelti tikrą stresą? J. Morrell: „Įdomu, kad piešdamas eskizą ar kalbėdamasis su režisieriumi jautiesi laimingas, o atėjus momentui, kai reikia pirmą kartą uždėti kostiumą ant žmogaus kūno, – atsiranda įtampa ir įvyksta tikrosios tiesos akimirka. Tai gali tapti katastrofa. Niekada nesu tikras, ką pamatysiu, ypač jei neturėjau galimybės apžiūrėti pasiūto kostiumo dar prieš primatavimą. Kartais idėja, jos išpildymas ir atlikėjo sudėjimas gali sukurti katastrofišką kombinaciją, kurią reikia taisyti greitai ir diplomatiškai. Pasitaiko, jog tenka tiesiog atsitraukti ir sukurti visiškai naują dizainą, išlaikant su režisieriumi išgrynintą idėją. Aš visuomet einu į primatavimus ir stebiu procesą.”

J. Statkevičius prisimena „Manon Lesko“ kūrybinį laiką: „Įsivaizduokite, Dalia nori per repeticiją gauti visus kostiumus, o mes jų nebaigę arba jie, pavyzdžiui, yra šilkiniai ir žinau, kad susiglamžys ir premjerai to šviežumo, liukso, blizgesio, kurį aš visą laiką noriu išlaikyti, nebeliks. Dalia visą laiką mane spaudžia, esu jos į studiją neį-

„Faustas“, J. Morrell kostiumai

leidęs, o ji vos ne per langą įlipo...” Beje, šiam spektakliui plunksnas, skirtas kepurėms, dizaineris užsakė specialiai iš išskirtinių Paryžiaus salonų.

„Bet ir man kartais norisi Daliai nusukti galvą, – pasakoja dizaineris. – Pavyzdžiui, per ‘Bohema’. Ten veikia prostitutės Marselyje, ir aš sakau, kad viena turi būti su dryžuotais jūrininko marškinėliais ir korsetu. Dalia užsispyrė: ‘Ne, tik su korsetu’. Bet juk suprantate, ji galėjo su jūrininku permiegoti ir pavogti iš jo tuos marškinėlius! Ginčijomės iki kraujo, tuos marškinėlius paliko, o po premjeros sakė, kad buvo tikrai gerai, nes atsirado dinamikos kostiumuose. Bet tai – kūrybinis džiaugsmas, kas būtų, jei mes tik saldžiai bendrautume, – mes ir keikiamės, ir knygas skaitome, ir nemiegame naktį, galime 3 val. nakties susiskambinti.

Kartą susitikome New Yorke ir Dalia sako: ‘Va, čia aš spektaklį (Šveikas pagal J. Hašeką, 2004 m. – aut. past.) dariau’, o aš sakau: ‘O čia Bergdorfo (Bergdorf Goodman – aut. past.) parduotuvė, kurioje aš pardavinėjau

sukneles’. Mes vienas į kitą pasižiūrėjome, kaip dabar prisimenu, net šiurpulys krečia... Atsisėdome ant suolo: žiūriu į Dalią, Dalia į mane, ir mes pradėjome verkėti. Verkėme kaip primušti, nes... kokio šūdo vamzdžius mums reikėjo praplaukti nuo Kauno stotelės ar nuo Žirmūnų iki New Yorko, kad įrodytume, kad net ir tokios mažos šalies nykštukai vis dėlto prapapstė ir nuėjo į pasaulinį vandenį?! Tai yra stebuklas. Myliu Dalią.”

P.S. Artimiausiu metu teatre kūrėju laukia šie darbai: J. Statkevičius su choreografu Martynu Rimeiku LNOBT bendradarbiaus baletu „Pakita“, o J. Morrello laukia net 4 projektai: miuziklas „Anything goes“ Barbican centre Londone, opera „Kaukių balius“ Karališkosios Kopenhagos operos ir Norvegijos Nacionalinės operos koprodukcijoje, „Bohema“ Glyndebourne festivalyje Anglijoje ir baletas „Undinė“ Graco operoje, Austrijoje.

Parengta pagal pokalbį ciklą MO muziejaus parodoje Vilniuje „Iš tos operos”.

„Užburtoji fleita“, J. Statkevičiaus kostiumai

„Visos jos tokios“, J. Statkevičiaus kostiumai

D. Matvejevo nuotraukos

PASAULIS

Parengė Vitalius Zaikauskas

Pasiskiepiję JAV gyventojai galės atvykti į ES

New Yorkas (ELTA) – Turistai iš JAV, kurie bus pasiskiepiję nuo COVID-19, galės atvykti į Europos Sąjungą (ES) jau artimiausiais mėnesiais, teigia Europos Komisijos pirmininkė Ursula von der Leyen.

U. von der Leyen neatskleidė, kada galės laisvai įvažiuoti turistai iš trečiųjų šalių, tačiau manoma, kad naujosios taisyklės gali įsigalioji jau iki vasaros.

„Kiek žinau, amerikiečiai naudoja Europos vaistų agentūros (EVA) patvirtintas vakcinas. Tai leis laisvai judėti ir keliauti į Europos Sąjungą“, – tikino ji.

EVA yra patvirtinusi visas tris JAV naudojamas COVID-19 vakcinas – „Moderna“, „Pfizer“ ir „Johnson & Johnson“.

„The New York Times“ teigimu, Washingtonas ir Briuselis tariaisi, kaip reikėtų panaudoti skiepijimo sertifikatus, siekiant atnaujinti poilsines keliones iš JAV į ES.

Koronaviruso pandemija sujaukė turizmą Europoje, o daugelis šalių uždarė savo sienas nebūtinoms kelionėms.

V. Putinas ir J. Biden ruošiasi susitikti

Maskva (ELTA) – Rusijos prezidento Vladimiro Putino vyriausiasis patarėjas Jurijus Ušakovas pareiškė, kad Rusijos vadovas ir jo kolega JAV prezidentas Joe Biden gali susitikti birželio mėnesį.

J. Biden anksčiau šį mėnesį pasiūlė V. Putinui susitikti neutralioje šalyje, kai dėl konflikto Ukrainoje, naujų sankcijų Maskvai ir kalnamo Kremliaus kritiko Aleksejaus Navalno sveikatos smarkiai išaugo įtampa tarp Rusijos ir Vakarų.

„Įvardijamas birželis, net yra konkrečios datos“, – teigė prezidento patarėjas užsienio politikos klausimais J. Ušakovas, bet pridūrė, kad tvirtas sprendimas dėl susitikimo dar nėra priimtas.

Savo ruožtu Rusijos užsienio reikalų ministras Sergejus Lavrovas žiniasklaidai sakė, kad J. Biden pasiūlymas surengti aukščiausio lygio susitikimą buvo sutiktas pozityviai ir dabar yra svarstomas.

Rusijos ir JAV santykiai jau seniai įtempti, bet jie dar labiau pašljo praėjusį mėnesį, kai J. Biden interviu metu pavadino V. Putiną žudiku. Šį mėnesį JAV, be kita ko, įvedė naujas sankcijas Rusijai dėl kišimosi į 2020 m. JAV rinkimus, kibernetinės atakos ir kitų piktybinių jos veiksmų.

Policininkas sulauks bausmės birželį

Washingtonas (ELTA) – Atleistam JAV policijos pareigūnui Derek Chauvin birželio 16 d. bus skirta bausmė dėl afroamerikiečio George Floyd nužudymo.

Teismas Minneapolyje, kur praėjusių metų gegužę suimamas žuvo G. Floyd, pristatė virtualią darbotvarkę, kurioje numatyta, kad D. Chauvin bus nuteistas 1:30 val. p. p.

Buvusiam pareigūnui, kuris daugiau nei 9 min. laikė keliu prispaudęs G. Floyd kaklą, gresia iki 40 metų laisvės atėmimas.

Įvykį nufilmavo praeivis – užfiksuotas vaizdo įrašas sukretė visą pasaulį ir iššaukė masinius protestus JAV bei užsienyje.

G. Floyd nužudymas taip pat nulėmė keletą policijos reformų, tačiau, JAV prezidento Joe Biden teigimu, reikia gerokai daugiau pokyčių, kad būtų pasiekta bent šiek tiek pažangos.

Įteikti „Oskarų“ apdovanojimai

Los Angeles (ELTA) – Los Angeles įvyko 93-oji „Oskarų“ įteikimo ceremonija.

Geriausio filmo kategorijoje statulėlę iškovoję drama apie šiuolaikinius klajoklius „Nomadland“ („Klajoklių žemė“), o juosta režisavusi Chloe Zhao pripažinta geriausia metų režisierė.

Tai yra pirmas kartas, kuomet geriausia metų režisierė pripažinta rasienei mažumai priklausanči moteris. Pekine gimusi Chloe Zhao taip pat yra antra režisierė moteris Hollywoodo istorijoje, pelniusi šį apdovanojimą.

Geriausio aktorius apdovanojimas atiteko amerikiečių aktoriumi ir prodiuseriu Anthony Hopkins, suvaidinusi pagrindinį vaidmenį dramoje „The Father“.

Geriausios metų aktorės vardą pelnė Frances McDormand, kuri dramoje „Klajoklių žemė“ atliko pagrindinį vaidmenį.

Antro plano aktorių kategorijose geriausiai pasirodžiusiais pripažinti aktorius Daniel Kaluuya už pasirodymą juostoje „Judas and the Black Messiah“ ir aktorė Yuh-Jung Youn už vaidmenį filme „Marriage Story“.

93-ojoje „Oskarų“ teikimo ceremonijoje geriausiu dokumentiniu filmu pripažintas „My Octopus Teacher“, o geriausia animacinė juosta – „Soul“.

Filmas „Nomadland“ sulaukė pripažinimo.

Kaip suvaldyti chaosą

Vienas ryškiausių šių laikų intelektualų, klinikinis psichologas Jordan B. Peterson – vieniems skaitytojams didžiulis autoritetas, kiti jo negali pakęsti, tačiau abejingų jis nepalieka. Pirmoji jo knyga „12 gyvenimo taisyklių“ tapo fenomenu visame pasaulyje. Regis, antrosios knygos „Kitapus tvarkos“ laukia toks pats likimas – ji tapo viena skaitomiausių šio pavasario knygų.

Knygoje „Kitapus tvarkos“ J. B. Peterson pateikia 12 naujų taisyklių, kaip suvaldyti chaosą, kurti drąsesnį, nuoširdesnį ir prasmingesnį gyvenimą. Autorius remiasi žmonijos sukaupta patirtimi ir itin asmeniškais pamokomis iš savo gyvenimo bei klinikinės praktikos.

Naujoje knygoje „Kitapus tvarkos“ J. B. Peterson žengia dar vieną žingsnį, parodydamas, kad dalį gyvenimo prasmės galime pamatyti žvelgdami kitapus to, kas mums pažįstama, ir prisitaikydami prie nuolat kintančio pasaulio. Chaoso perteklius baugina mus nežinomybe, o tvarkos perteklius atima iš mūsų smalsumą ir kūrybingumą. Štai kodėl „Kitapus tvarkos“ ragina ieškoti pusiausvyros tarp pamatinių gyvenimo principų – tvarkos ir chaoso – ir parodo, kaip, gilindamiesi į visa, kas juos skiria, galime atrasti esmines tiesas.

Autorius prisipažįsta, kad jam asmeniškai buvo sunkiausia įgyvendinti dvyliką taisyklę: būti dėkingam nepaisant patiriamos kančios. „Deja, gundžiausi jausti kartėlį dėl patiriamo skausmo ir nerimo, kuri sukėlė mano šeimą, o kartu ir mane apėmusios ligos. Prie jų prisidėjo dar ir pandemijos taikomų apribojimų poveikis, – viename interviu sakė jis. – Paradoksalu, tačiau dvylikta taisyklė taip pat buvo ir pati naudingiausia. Nuolatinis bandymas sau priminti apie viską, dėl ko turėčiau jaustis dėkingas, padėjo išvengti iš perteklinio nerimo ir skausmo kylančios neviltingos“.

Paveiktus koronaviruso ir neužtikrintus dėl ateities J. B. Peterson guodžia: „Pasaulis bus radikaliai kitoks vos po kelių mėnesių, nes daugybė naujų vakcinų, kurios buvo taip nuostabiai greitai pagamintos, stumia pandemiją į pabaigą ir leidžia gyvenimui bent šiek tiek grįžti į įprastą vėžes. Patarčiau tokiam žmogui būti kantriam, nes rūpesčiai, kurie jį šiuo metu kamuoja, greitu metu gali būti nebeaktualūs. Kartais geriausia strategija yra paprasčiausiai ištvirti iki tol, kol praeina blogiausia“.

Dešimta „Kitapus tvarkos“ taisyklė siūlo naudingų patarimų poroms, kurios jaučiasi susvetimėjusios. Vienas jų – būti nuoširdiems. J. B. Peterson nuomone, norint palikyti santykius nėra nieko svarbiau kaip nuoširdumas. Kiti itin svarbūs veiksniai – drąsa pasitikėti ir noras klausytis bei tartis.

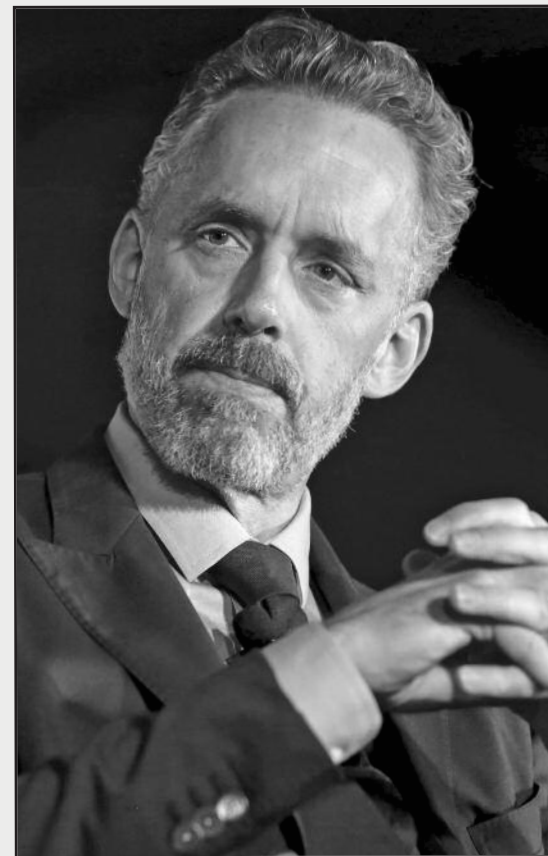
Parengta pagal Bernardinai.lt

„Paglostyk gatvėje sutiktą katę“

Ši taisyklė galioja ir šunims. Ne naujiena, kad gyvenimas gali būti labai neteisingas bei atnešti begalę kančių. Tokiu atveju laiko vienetą svarbu pritaikyti esamai situacijai – jei viskas klostosi gerai, tuomet galima kurti planus ateinančiam mėnesiui, metams ar net penkeriems. Visgi jei žmogaus koja yra krokodilo nasruose – derėtų susikoncentruoti tik ties ateinančia minute, siekiant išsigelbėti. Visų pirma vertėtų sutvarkyti netvarką, egzistuojančią būtent dabar; ir tik tada žvelgti į ateitį. Tokiu būdu galima ištvirti daugelį negandų.

Nesunku pastebėti, kad žmonės gali būti labai stiprūs ir susidoroti su begalinėmis problemomis. Tačiau, norint sėkmingai jas įveikti, būtina išvelgti gerąją būties pusę. Jei šis gebėjimas prarandamas – tuomet žmogus yra pasiklydęs, o kelią atgal rasti itin sunku. Būtent tada gali padėti katės (ar šunys). Kai bandoma paglostyti katę, kartais ji išsigąsta, kartais prisilietimą ignoruoja, o kartais mėgaujasi glostymu ir ima murkti. Pastarasis atsakas gali tapti mažu šviesos spindulėliu net ir blogiausių dienų. Atkreipus dėmesį, aplinkui galima pastebėti ne vieną panašų džiaugsmo šaltinį – galbūt pastebima maža mergaitė, šokanti gatvėje, arba pasimėgaujama itin skania kava. Tai nebūtinai palengvina gyvenimą, tačiau gali bent šiek tiek pateisinti būtyje vyraujančias kančias bei neteisybę.

Iš Jordan B. Peterson knygos „12 gyvenimo taisyklių“

Psichologas Jordan B. Peterson.

Gage Skidmore nuotrauka

Parengė Dainius Ruževičius

SPORTAS

Neįtikėtina Rose Namajunas pergalė!

78 sekundės – tiek truko Rose Namajunas kova su Kinijos sportininke Zhang Weili. 28 metų JAV lietuvė kojos spyriu nubloškė kinę ant ringo grindų ir keliais smūgiais įveikė varžovę bei tapo lengvo svorio pasaulio čempione. Kovą stebėjo 15 tūkst. žiūrovų. Kinijos kovotoja protestavo, nes greitai pašoko ant kojų arenoje, bet mūšis jau buvo baigtas. R. Namajunas tapo pirmąja UFC kovotoja moterimi, kuriai pavyko susigrąžinti čempionės vardą.

R. Namajunas, metusi iššūkį beveik nepralaiminčiai Z. Weili, jau pirmojo raundo pradžioje (01:18 min.) atliko visą MMA pasaulį nustebinusį spyrį tiesiai kinei į smakrą ir pasiuntė ją į nokautą.

Pilnutėlėje arenoje susirinkusiems žiūrovams skanduojuant „Let’s go Rose“ varžovės kovą pradėjo nuo žvalgybos. Z. Weili kelis kartus patikrino savo priešininke kojų smūgiais, tačiau po minutės būtent kinė po galingo Rose spyrio kaire koja į nepridengtą smakrą atsidūrė ant tatamio. Lietuvių kilmės kovotoja nelaukė, kol varžovė atsigaus, ir pripuolusi apipylė ją negailestingų smūgių kruša, tad teisėjui nebeliko kitos išeities, tik nutraukti kovą. Atrodo, jog patikėti tuo, kas įvyko Jacksonville, negalėjo niekas.

31-erių Z. Weili tai buvo viso labo antrasis pralaimėjimas karjeroje iš 23 dvikovų. Iki šios dvikovos kinė buvo laimėjusi net 21 kovą iš eilės, o pralaimėjimą paskutinį sykį patyrusi 2014 metais. Minimalaus svorio kategorijos kovotojų sąrašą pirmą vietą užimanti R. Namajunas MMA varžybose iškovojo 11-ą pergalę ir antrą – nokautu. Per savo karjerą ringe ji patyrė 4 pralaimėjimus, du kartus pralaimėjo titulinėse kovose, tačiau po kiekvienos nesėkmės sugebėjo atsigaivinti ir grįžti dar stipresnė.

Striksėti iš džiaugsmo pradėjusi R. Namajunas greitai nurimo, o dar vienas emocijų pliūpsnis kovotojai išsiveržė tuomet, kai ant jos liemens ir vėl nugulė čempionės diržas. Iš savo vietų arenoje triukšmingai pakilę 15 tūkstančių austruolių nustebino ir daug šilto bei šalto mačiusius komentatorius.

Pasimetusi buvo ir Kinijos atstovė, kuri pradėjo reikšti nepasitenkinimą savo komandai dėl tokios netikėtos kovos baigties. Iš karto po dvikovos vyksiančiame interviu ji teigė, kad net ir po tokio monstriško spyrio jautėsi sąmoninga bei galėjo tęsti dvikovą.

Tai buvo tik aštuntasis nokautas UFC istorijoje, kuris buvo pasiektas spyriu. Priminsime, kad beveik prieš ketverius metus Rose taip pat sensacingai pasaulio čempionės diržą išplėšė iš lenkės Joannos Jedrzejczyk, kuriai priklauso būtent šios kategorijos apgintų titulų rekordas (5). Tačiau 2019-ųjų kovą R. Namajunas čempionės diržą prarado, kai neatsilikė prieš Brazilijos atstovę Jessica Andrade.

Kova su lietuvišku atspalviu

„Aš padariau tai. Aš esu geriausia. Tas smūgis tikrai buvo idealus, bet nebuvo tikra, ar jo užteks, tad pridėjau dar kelis smūgius į galvą. Ir man pavyko“, – sunkiai tvardydamas jausmus po pergalės ringe kalbėjo R. Namajunas.

„Šiuo metu esu devintame danguje, galvoje verda visokios emocijos. Varžovė buvo labai grėsminga. Žinojau, kad ji yra labai greita ir išverminga, tačiau ir aš buvau pasirūžusi kautis ringe visas 25 minutes. Tačiau kova buvo labai trumpa. Man pavyko sulaukti tinkamo momento ir juo pasinaudoti. Su savo treneriais daug dirbome tobulindami smūgius kojomis. Turiu taekwondo kovų patirties, be to,

R. Namajunas, nokautuodama varžovę kovos pradžioje, nustebino visą MMA pasaulį.

mano kojos yra pakankamai ilgos, kad galėčiau pasiekti varžoves net ir iš tolimos distancijos. Nuosekliai ugdžiau smūgio jėgą, nes žinojau, kad tai yra vienas iš mano grėsmingiausių ginklų“, – teigė R. Namajunas.

Savo lietuvišką kilmę nuolat pabrėžianti kovotoja ir šįkart nepamiršo mūsų šalies nacionalinių spalvų, kurios išryškėjo lemiamu dvikovos momentu. Būtent nokautuojančio smūgio metu užfiksuotoje nuotraukoje geriausiai matyti geltona-žalia-raudona akcentas. Lietuvos vėliavos spalvomis R. Namajunas nulakavo trijų kojos pirštų nagus.

Rose vėl džiaugiasi savo įspūdinga pergale.

Priminsime, kad R. Namajunas kone kasmet grįžta atostogų į Lietuvą, kur kartu su broliu Nojumi aplanko savo močiutę ir kitus giminaičius.

Prieš dvikovą didelį aziotą sukėlė jos žodžiai, kad ji mieliau mirtų nei būtų raudona. Komunistų partijos valdomos Kinijos sportininkei Z. Weili tai turėjo būti ypač skaudus kirtis. Visgi, po kovos R. Namajunas šios temos nebeskalavo. „Aš pasakiau tai, ką jaučiau, kam mane įpareigoja mano istorinė praeitis. Akivaizdu, kad sukėlė papildomą įtampą, privertė kiek kitaip pažvelgti į šią kovą. Bet aš tik-

rai nenorėjau ižeisti savo varžovės. Kita vertus, aš pati suteikiau sau papildomos motyvacijos, iškėliau didesnę iššūkį, kurį privalėjau įveikti ne tik dėl titulo, bet ir dėl savęs pačios“, – sakė R. Namajunas.

Spyrio kaina – 332 tūkst. dolerių

Nors prieš dvikovą su varžove iš Kinijos R. Namajunas nebuvo laikoma favorite, tačiau ji savo oponentę nokautavo praėjus vos 1 min. ir 18 sek. po kovos pradžios. „Žinojau, kad galiu nokautuoti bet kurią varžovę, nes smūgiai yra mano stiprybė, tikrai ne kiekviena mergina sugeba taip smūgiuoti. Aš pasitikiu savimi ir tas pasitikėjimas laikui bėgant tik stiprėja. Galiu drąsiai pasakyti, kad šiuo metu esu geriausios sportinės formos per visą savo karjerą. Drausmė, koncentracija, pasirengimas, komanda. O svarbiausia, kad aš visą laiką buvau savimi. Todėl tikrai dabar esu geriausia savo pačios versija“, – nesikuklino UFC istoriją perrašiusi pasaulio čempionė.

Paklausta, ar po šios pergalės ją galima vadinti geriausia visų laikų MMA kovotoja šioje svorio kategorijoje, R. Namajunas atsakė, kad kovinių sporto šakų istorijoje buvo daugybė ryškių, legendinių asmenybių. „Aš labai džiaugiuosi, kad du kartus iškovoju pasaulio čempionės titulą tapau šios kovinių moterų sporto istorijos dalimi. Aš noriu kovoti, siekti dar geresnių rezultatų, tačiau tikrai nesiekiu tapti geriausia visų laikų kovotoja šioje svorio kategorijoje. Aišku, jei taip nutiks, būsiu laiminga, bet tam reikia apginti titulą“, – pareiškė kovotoja.

R. Namajunas už laimėtą kovą uždirbo 332 tūkst. JAV dolerių. 150 tūkst. iš šios sumos sudarė pasirodymas turnyre, 100 tūkst. – premija už pergalę, 50 tūkst. – premija už vieną geriausių vakaro pasirodymų ir dar 32 tūkst. – pagal rėmimo sutartį su „Venum“. Ankstesnis jos rekordas buvo 240 tūkst. uždarbis antroje kovoje su lenke Joanna Jedrzejczyk, iš kurios 2017 m. ji atėmė čempionės diržą.

Z. Weili, kaip čempionė, uždirbo daugiau, net ir pralaimėjusi. Skačiuojama, kad jos sąskaitą papildė 392 tūkst. JAV dolerių. Iš karto po dvikovos Kinijos sportininkė pareiškė, kad sieks revanšo. UFC prezidentas Dana White tam neprieštaravo. „Revanšas yra smagi kova ir daug žmonių bus sužavėti, – sakė jis. – Aš gerbiu Weili ir tai, kaip neįtikėtina sunkiai ji gali dirbti. O kalbant apie Rose, ji buvo labai įspūdinga.“

Buvusi čempionė pasveikino R. Namajunas *Instagram* įrašė ir pripažino jos pergalę. „Tikiu, kad aš atsigausiu, sugebėsiu įveikti didžią čempionę, tapti legenda, įveikus kitą legendą, – tai man bus nauja patirtis. Tokia yra UFC“, – teigė Z. Weili.

Daugiau sporto 15 psl.

„Misija Sibiras“ nuotr.

Stabdomas projektas „Misija Sibiras“

„Misija Sibiras“ skelbia apie veiklos stabdymą ir praneša, kad projekto baigiamasis rekordas numatomas birželio 14-ąją – Gedulo ir vilties dieną. Būtent šią dieną prieš 15 metų išvyko pirmoji „Misija Sibiras“ ekspedicija, todėl projekto užbaigimui pasirinkta ši simbolinė diena, kuri įprastai pažymima jau tradicija tapusia akcija „Ištark, išgirsk, išsaugok“.

„Misija Sibiras“ komanda, įvertinusi per 15 metų pasiektus rezultatus, veiklas, sutelktą auditoriją ir projekto žinomumą, teigia, jog pirminis projekto tikslas buvo įgyvendintas – užaugo nauja pilietiškumo karta, kuri tremties laikotarpį supranta ne vien kaip liūdną bei skaudų, bet ir kaip istorinį etapą, kuris jaunąją kartą skatina didžiuliu savo praeitimi.

Nuo 2006 m. „Misija Sibiras“ suorganizavo 18 ekspedicijų, kuriose dalyvavo daugiau nei 200 žmonių, o norą tapti ekspedicijos dalimi išreiškė daugiau nei 14 tūkst. jaunų žmonių. Per šį laiką „Misija Sibiras“ ekspedicijų dalyviai aplankė ir sutvarkė daugiau nei

170 tremtinių bei politinių kalinių kapinių Rusijos Federacijoje, Kazachstane bei Tadžikistane.

„Nors mūsų pagrindinė veikla visuomet vyko čia, Lietuvoje, bet ekspedicijos yra svarbus jų pagrindas. Per 15 metų suorganizavome tūkstančius susitikimų su moksleiviais, studentais, bendruomenėmis, dešimtis parodų, žygių ir tvarkymo darbų Lietuvoje, sukūrėme per 15 dokumentinių filmų, išleidome knygą-albumą. Visų šių veiklų sėkmė stipriai priklauso nuo ekspedicijų, nuo to, kokias emocijas, istorijas dalyviai parsiveš iš Sibiro ir kitų tautiečių tremties vietų,“ – teigia projekto vadovė Aistė Eidukaitytė.

Visos Lietuvos projektas

„Pasaulį tebekaustant sudėtingai epidemiologinei situacijai ir toliau blunkant Lietuvos-Rusijos dvišalių santykių gerėjimo perspektyvai, projektas „Misija Sibiras“ ryžtasi skausmingam, tačiau neišvengiamam sprendimui. Pagrindinis projekto tikslas – grupėmis lankyti ir tvarkyti tremtinių ir politinių kalinių amžinosios atminties vietas Sibiro žemėje tapę neįmanomu. Prieš 15 metų sukūrė šį projektą, gi-

liai širdyse jautėme, kad tokia diena gali išaušti. Tačiau per tuos metus nuveikta tiek, kad šiandien tvirtai ir užtikrintai galime teigti, jog šis žingsnis tėra formalumas. Mes išliekame tvirta vertybinė bendruomenė, sutelkusi šimtus jaunų, aktyvių žmonių. „Misija Sibiras“ Lietuvoje gyvuos tol, kol puoselėsime istorinį teisingumą, jusime pasididžiavimą „Nenugalėta Lietuva“ ir jaunąją kartą ugdysime meilės ir patriotiškumo vertybėmis,“ – sako vienas iš projekto iniciatorių, „Misija Sibiras“ Patarėjų tarybos pirmininkas Vygaudas Ušackas.

Nors pirminė projekto idėja buvo orientuota į jaunus žmones, ilgainiui „Misija Sibiras“ tapo visos Lietuvos projektu. Tai, kad projekto veikla buvo aktuali visuomenei, rodo ir rinkos ir visuomenės nuomonės tyrimų kompanijos „Spinter tyrimai“ atlikta reprezentatyvi gyventojų apklausa. Ji atskleidė, kad didžioji dalis apklaustųjų (89 proc.) žino ar yra girdėję apie projektą „Misija Sibiras“, ir absoliuti dauguma (91 proc.) teigė, kad tokie projektai kaip „Misija Sibiras“ yra svarbūs bei reikalingi.

Daugiau nei pusė (57 proc.) apklaustųjų, prisidėjusių prie projekto veiklos, sakė, kad projektas paskatino juos labiau domėtis istorija, o 38 proc. – paskatino domėtis savo šeimos asmenine istorija.

Respondentai didžiausią projekto naudą laikė jaunosios kartos pilietiškumo skatinimą (31 proc.) bei tremties ir kalinimo vietų įamžinimą ir susitikimą su Sibire tebegyvenančiais lietuviais (31 proc.).

Organizatoriai įsitikinę, kad tik dėl pačių žmonių aktyvumo projektas buvo toks gyvas ir žinomas.

Kvies dar kartą įprasminti istoriją

Net ir sustabdžius „Misija Sibiras“ ekspedicijas, Gedulo ir vilties dienos minėjimo tradicija bus išlaikoma ir toliau.

Šiomet, birželio 14-ąją, projektas jau šeštąją kartą kvies jungtis prie Visuotinės tylos minutės bei tremtinių ir politinių kalinių vardų, pavardžių bei likimų skaitymo akcijos „Ištark, išgirsk, išsaugok“, kuri truks visą parą. Šios iniciatyvos šiomet paženklinis ir 80-ąsias masinių gyventojų areštų ir trėmimų į Sibirą metines, prasidėjusias 1941 m. birželio 14-ąją ir trukusias iki pat 1953 m. Skaičiuojama, kad per visą represijų laikotarpį nukentėjo apie 300 tūkst. žmonių.

Norintys sužinoti daugiau ne tik apie tremties laikotarpį, bet ir patį projektą bei jo įgyvendintą veiklą, bus kviečiami apsilankyti atnaujintame projekto „Misija Sibiras“ interneto puslapyje – www.misijasibiras.lt.

Paruošta pagal DELFI.lt

NUOMONĖS IR KOMENTARAI

Ar armėnai klaidina pasaulį?

Atkelta iš 3 psl.

Armėnija neatsiliepė į Turkijos raginimus visoms suinteresuotoms šalims atrakinti savo archyvus, juos atidžiai peržiūrėti ir tada, susėdus prie apskritojo stalo, aptarti visus niuansus ir smulkmenas. Todėl pasakyti, kas anuomet šaudė, žudė, badu marino, tebus galima tik tada, kai JAV istorikai turės galimybę nuodugnai ištirti armėniškus archyvus (turkiški archyvai, kaip jau minėjau – atviri).

J. Baiden skubėjimas brėžti kategoriškas išvadas nesusipažinus su armėniškais archyvais, – lemtinga klaida. Skubėjimas įsiteikti Jerevanui rodo ne 46-ojo JAV prezidento padarumą, jautrumą, o jo silpnumą, pasiduodant gausioms lobistinėms įtakoms. Washingtono – gausu armėniškų lobistinių organizacijų, kurių spaudimui jis pasidavė. Jei J. Baiden rūpėtų tiesa ir teisingumas, jam būtų užtekę vienai vienintelio klausimo: ar Amerika žino, kokias paslaptis Armėnija slepia savo archyvuose? Išgirdęs atsakymą apie aklinau užrakintus armėniškųjų archyvų duris, principingas prezidentas privalėjo atkirsti: kol Jerevanas neišleis į savo senuosius rankraštynus, tol nebus oficialaus Washingtono pareiškimo.

Galų gale J. Baiden, prieš svaidantis griežtais

pareiškimais, derėjo pasidomėti, ką šia tema manantis buvęs JAV prezidento Ronald Reagan patarėjas teisės klausimais Bruce Fein. Šis prezidento patarėjas yra ne syki viešai teigęs, jog Baltieji rūmai yra bandę atidžiai analizuoti „armėnų genocido“ klausimą, remdamiesi prieinama informacija. Štai kokia jo išvada, kurią šiandien primena leidiniai *Turkiye* ir *Caucasus Online*: „jeigu archyvai bus atidaryti, armėnams teks atsiprašyti, jog suklaidino pasaulį“.

Į 1915-aisiais armėnų ištikusią tragediją blaiviai žvelgia, mano supratimu, ir armėnų tyrinėtojas, istorikas, knygos „Izraelis Ori. Pandoros skrynija“ autorius Filip Ekozjanc. Štai jo komentaras, duotas slapta.lt tinklalapiui 2020-ųjų sausio 20 dieną:

Kova dėl „genocido“ pripažinimo nėra kova dėl teisingumo pergalės. Tai kova už tai, kad viena sąvoka būtų pakeista kita: visų Osmanų imperijos tautų tragediją pervadinti vienos armėnų tautos genocidu. Protingai mąstančiam žmogui aišku, kad tokiomis sąlygomis, kai Osmanų imperija kovojo keliuose frontuose, kai jos viduje buvo keli pilietinės konfrontacijos židiniai, atsiradę ir religiniu, ir tautiniu pagrindu, tuomet buvo itin sudėtinga vesti šią liūdną statistiką, kuria šiandien manipuliuoja „genocido aukos“ (sakydamas „genocido aukos“ aš turiu omenyje, žinoma, ne tuos, kurie žuvo, amžiną jiems atilsį, o tuos, kurie šiandien bando gauti finansinius ir moralinius „honorarus“ už jų mirtį). Akivaizdu, kad šiandien nei-

manoma tiksliai išsiaiškinti, kas būtent vyko kiekviename mieste, kiekviename kaime, kiekvienoje fronto atkarpoje. Argi kuris nors iš mūsų supranta: kas, ką ir dėl ko žudo Irake ir Libijoje? Juk šiandien mes naudojames palydoviniu ryšiu, internetu, žiniasklaida, vaizdo įrašais, turime tūkstančius profesionalių žurnalistų, dirbančių karštuosiuose taškuose. Ir mes vis tiek negalime neabejodami atsakyti į šiuos klausimus. Ką jau kalbėti apie šimto metų senumo įvykius!

Dėmesio verta ir blaivi, subalansuota oficialios Ankaros nuomonė: *Turkijos vyriausybė pripažįsta masinės armėnų žūties faktą, bet stoja prieš termino „genocidas“ vartojimą ir teigia, kad Armėnija skelbia pernelyg didelį aukų skaičių. Anot Ankaros, armėnų žūtis buvo ne kryptingos vyriausybės politikos rezultatas, bet pilietinio karo Osmanų imperijoje, kurio aukomis tapdavo ir turkai, padarinys.*

Oficialusis Washingtonas nusispjovė į visus Armėnijos oponentų argumentus. Ir tuo pačiu pravėrė garsiąją Pandoros skryniją. Ką turiu galvoje? Jis ne tik atstūmė savo NATO sąjungininę Turkiją, ne tik prieš save nuteikė milijonus musulmonų visame pasaulyje, bet ir suteikė teisę dideliems ir mažiems savo kritikams nuolat teirautis: kaip vadintinas Japonijos miestų Hiroshimos ir Nagasaki sunaikinimas atominiu ginklu, kaip derėtų apibūdinti karą Vietname, kaip traktuotini Irako, Serbijos bombardavimai?

Galimas ir kitas Amerikos oponentų klausimas: ar verta akiai tikėti kiekvienu Washingtono žodžiu, jei ankstesnysis JAV prezidentas savo parašu garantavo Ukrainai jos teritorinį vientisumą mainais į „atiduotas atomines bombas“, o vėlesni JAV prezidentai šį viešai, iškilmingai tartą įsipareigojimą pamiršo?

Skulptūrą partizanų vadui įkvėpė fotografija

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Balandžio 26 d. Vytauto Didžiojo karo muziejuje Kaune buvo atidengta 1949 m. Vasario 16-osios deklaracijos signataro, brigados generolo Adolfo Ramanausko-Vanago skulptūra, kurios autorius – skulptorius Gintautas Lukošaitis. Taip pat muziejuje atidaryta fotografijų paroda „Vanagas su vanagėliais“.

Pristatydamas naująją skulptūrą šio projekto koordinatorius, Merkinės krašto muziejaus direktorius Mindaugas Černiauskas papasakojo, kodėl skulptūroje partizanų vadas vaizduojamas su vanagėliu ant peties.

1947 m. liepos pradžioje Bingelių kaimo, esančio keli kilometrai nuo Merkinės, apylinkėse jauna moteris Gražina Pigagaitė-Vilbik, Dzūkijoje pagarsėjusio fotografo Luko Pigagos duktė, fotografavo partizanus. Fotografuoti ir ryškinti negatyvus ją sunkiomis pokario nepriteklių sąlygomis išmokė tėvas.

Fotografijų autorė yra pasakojusi, kad ji buvo gavusi iš partizanų kelias užduotis, kurias įvykdžiusi nusipelnė jų pasitikėjimo. Nuo tada Dainavos apygardos partizanai pradėjo pas ją fotografuotis. Konspiracijos sumetimais ji niekada nesidomėjo, kas tie partizanai, kokios jų pavardės ir pareigos. Žinojo tik Bevardžio ir Genio slapyvardžius. Ir tik daug vėliau, Lietuvai jau atgavus nepriklausomybę, partizanų nuotraukos tapo matomos ir ji suprato, kad tada, 1947-ųjų vasarą, prieš jos, devyniolikmetės merginos, objektyvą stovėjo vienas žymiausių Lietuvos partizanų vadų.

Šios fotografijos ir eksponuojamos muziejuje atidarytoje parodoje. Jose įamžinti tuometis Dainavos apygardos Merkio rinktinės vadas A. Ramanauskas-Vanagas ir jo pavaduotojas Albertas Perminas-Jūrininkas. Laisvės kovotojai fotografavosi su plėšriųjų paukščių jaunikliais. Dzūkijos nacionalinio parko Gamtos skyriaus specialistai, atidžiai ištyrę šias nuotraukas, nustatė, kad tai paukštvanagių (lot. *Accipiter nisus*) jaunikliai, kurie Dzūkijoje vadinami tiesiog vanagėliais. Tikėtina, kad A. Ramanauskas-Vanagas su vanagėlių jaunikliais nusprendė įsamžinti dėl paukščių pavadinimo ir jo slapyvardžio atitikmens; jis savo prisiminimuose yra užsiminęs: „...esu tik toks ‘vanagėlis’ kaip ir visi kiti.“

Nuotraukos buvo atspausdintos po kelis egzempliorius ir kartu su negatyvais perduotos A. Ramanauskui-Vanagai. Kelias nuotraukas jis pasiliko, o visą šūsnį kitų kartu su negatyvais, atsisaukimų pavyzdžiais, partizanų spauda ir dokumentais sudėjo į bidoną, kurį kartu su žmona ir bendražyge Birute Mažeikaite-Ramanauskienė paslėpė Lankininkų kaime, netoli partizano Vlodo Kuzmicko-Ramunėlio gimtosios sodybos.

Istorinėje fotografijoje – Vanagas su vanagėliais.

Partizano dukra A. Ramanauskaitė-Skokauskienė džiaugėsi, kad atmintis gyva.

Naujasis paminklas birželį bus pervežtas į Merkinę.

Martyno Juro nuotr.

Vieta, kur paslėptas bidonas, žinojo tik Ramanauskai ir partizano Ramunėlio tėvas, kuris prieš mirtį šią paslaptį patikėjo savo sūnui, partizanų ryšininkui Vincui Kuzmickui. Paslaptis buvo išsaugota – 1989 m. B. Mažeikaitė-Ramanauskienė, nuvykusi į Lankininkus, kartu su V. Kuzmicku atkasė partizanų relikvijas. Nuotraukos buvo pažeistos drėgmės, bet išsaugoti jas pavyko. Taigi, 42 metus po žemės slėpti partizanų kovos atspindžiai vėl tapo matomi.

Būtent pagal vieną iš tų fotografijų, kurioje vaizduojamas partizanų vadas su vanagėliais ant pečių skulptorius G. Lukošaitis ir sukūrė savo darbą. M. Černiauskas sakė, kad pinigus skulptūrai sukurti aukojo šimtai žmonių. Iki birželio 10 d. ji bus eksponuojama Vytauto Didžiojo karo muziejuje, o vėliau bus pervežta į Merkinę ir jai bus surasta vieta miestelio centre.

Skulptūros autorius sakė, kad kūrybinio proceso eigoje buvo apsispręsta sukurti partizanų vadą su vienu vanagėliu ant pečių. Jis dėkojo visiems, kurie prisidėjo prie šio darbo ir džiaugėsi, kad atsirado daug žmonių, kuriems svarbi Lietuvos istorija ir partizanų atminimas.

Naująją skulptūrą džiaugėsi ir renginyje dalyvavęs Lietuvos krašto apsaugos ministras Arvydas Anušauskas. Jis priminė, kad byla dėl A. Ramanausko-Vanago buvo pradėta dar 1992 m. ir baigta 2015-aisiais, daug metų užtruko istorinis tyrimas. Kulminacija tapo partizanų vado palaikų perlaidojimas Antakalnio kapinėse, valstybės vadovų panteone 2018 m., kai buvo minimos 100-osios New Britain, Connecticut gimusio A. Ramanausko-Vanago gimimo metinės.

„Kova dėl mūsų istorijos dar nebaigta, nes nors ir neliko kaltinamųjų, bet ji nebaigta žmonių galvose, mūsų istorijos supratime, o dezinformacijos šleifas lydi mūsų rezistencijos dalyvius daug dešimtmečių. Būta daug klautočių, kurias vykdė sovietų saugumas, o tas mūsų dėl istorijos vyksta ir vyks, nes tai kova dėl mūsų valstybės“, – pabrėžė ministras.

A. Ramanausko-Vanago dukra Auksutė Ramanauskaitė-Skokauskienė taip pat labai džiaugėsi tokiu savo tėvo atminimo įamžinimu. Pasak jos, daug metų norėta, kad partizanų atminimas išnyktų, bet atmintis nežuvo ir išliko tautoje, ji įgyja įvairias formas – partizanams statomi paminklai ir memorialai, leidžiamos knygos, organizuojami renginiai.

„Tie atminimo ženklai mums kalba, kad mes suprantame ir vertiname savo istoriją. Darykime tą ir toliau, nes atmintis tol gyva, kol mes prisimename. Neškime laisvės vėliavą širdyse ir pasakokime tikrąją istoriją“, – susijaudinusi sakė partizanų vado dukra.

Renginio metu skambėjo ansamblio „Kupolė“ atliekamos partizanų dainos. Organizatoriai dar kartą pakvietė visus apsilankyti muziejuje ir apžiūrėti naująją A. Ramanausko-Vanago skulptūrą bei fotografijų parodą.

Skulptorius G. Lukošaitis papasakojo apie paminklo kūrimą.

Renginio stop kadrai

Apie stebuklingą gamtos dovaną – pieneį

Pavasaris – pienių (paprastųjų kiaulpienių, lot. araxacum officinale) žydėjimo metas. Šis augalas gali didžiulius turėdamas vitamino C, P, mikroelementų, maisto skaidulinės medžiagos inulino ir kitų žmogui naudingų gėrybių, gali būti vartojamas ir kaip maistas, ir kaip vaistas. Kiaulpienėse daug vitaminų A, B, C ir E, taip pat kalio, natrio, mangano, aliuminio, geležies, vario, kalcio. Galbūt todėl jos iš senų laikų vadinamos gyvybės eliksyrų. Daugelyje Europos šalių, taip pat ir JAV, Indijoje ir Japonijoje, kiaulpienes auginama plantacijose. Iš viso augalo gamina gydomąsias sultis, iš lapų – salotas, iš žiedų – vyną, uogienę.

Pienėse – daug magnio, taigi jos didina hemoglobino kiekį kraujyje, taip pat yra naudingos gydant nervų sistemą, širdį.

Gydomasis pienių medus

Šiuo medumi galima gydyti sąnarių ligas, varyti akmenis iš tulžies pūslės ir iš inkstų, gydyti sąnarių, pirštų skausmus, jis gerina medžiagų apykaitą, gydo osteochondrozę, gerina pagrindinių organizmo filtrų – kepenų ir inkstų veiklą. Norint pasigaminti medų iš pienių, reikia rinkti pienių žiedus per pirmą masinį žydėjimą. Susiraskite vietą, kuri būtų 2 – 3 km nuo gatvių ir automagistralių, kad pienėse nebūtų sunkiųjų metalų. Pateikiame vieną pienių medaus receptą.

Vienam litrui medaus pririnkite 350 pienių žiedų kartu su žaliu pagrindu, bet be stiebų. Žiedus nuplaukite šaltu vandeniu, užpilkite 1 l šalto vandens, užkaiškite, kai masė užvirs, sumažinkite kaitrumą ir virkite 1 val. dangčiu uždengtame puode. Masę perkoškite, žiedus išmeskite. Į gautą nuovirą suberkite 1 kg cukraus, užvirinkite ir virkite 1 val. ant nedidelio kaitrumo viryklės. Likus 15 min. virimo, išspauskite 1 citrinos sultis. Palaikykite skystį iki kito ryto. Medus paruoštas. Vartoti po 1 arbatinį šaukštelį tris kartus per dieną.

Įspėjimas – šio medaus negalima vartoti vaikams iki 19 m., kol nesustojo

skeleto augimas ir kaulų formavimasis, antraip pienių medus gali pakenkti dar nesuformavusiam kaulų audiniui.

Pienių šaknys – vertingiausia augalų dalis

Liaudies medicinoje pienių šaknų ekstraktai, ištraukos, antpilai vartojami, gydant nuo įvairių ligų: blužnies, kasos, skydliaukės, skrandžio ligų, nuo limfmazgių uždegimo, nuo vidurių užkietėjimo, bėrimo, šunvočių. Pienių šaknų milteliai gydo žaizdas, nudegimus, opas. Naudinga gerti džiovintų pienių šaknų nuovirą, jei sergama anoreksija, gastritu, hepatitu, tulžies pūslės uždegimu.

Šaknų galima prisikasti anksti pavasarį, bet dar geriau – rudenį. Rudenį pienių šaknyse kur kas daugiau vertingų medžiagų.

Pienes iškaskite kastuvu, nupurtykite žemes, nupjaustykite lapų likučius, šaknų galiukus, plonas šakneles. Paskui jas reikia nuplauti šaltu vandeniu ir kelias dienas padžiovinti gryname ore, kol iš šaknų nesiliaus tekėti pieningos sultys. Tuomet šaknis reikia džiovinti gerai vėdinamoje vietoje, pavyzdžiui, pastogėje, išdėliojus jas plonu sluoksniu ant popieriaus ar medžiagos. Galima džiovinti džiovyklėje 40–50 laipsnių temperatūroje.

Šaknų nuoviro gaminimas

Du šaukštus smulkintų džiovintų pienių šaknų virkite stiklinėje vandens 10 min., nuovirą gerkite po pusę stiklinės 2 kartus per dieną, likus 20 min. iki valgio. Rudenį pienėse kaupiasi gamtiniai polisacharidai, todėl tuo metu kastose šaknyse yra iki 40 proc. inulino – gamtinio insulino giminaičio, kuris yra labai vertingas sergantiems diabetu.

Pienių žiedų aliejus – stebuklingas vaistas

Pienių žiedų aliejus padeda sergant kepenų ligomis, jei yra akmenų tulžies pūslėje, jei dažnai užkietėja viduriai, esant virškinamojo trakto sutrikimams (gastritas, kolitas). Reikia vartoti po vieną šaukštą 3 kartus per dieną prieš valgį arba valgio metu. Su pienių aliejumi galima gydyti daugelį odos ligų, įsisenėjusias žaizdas, randus, nudegimų pėdsakus, egzemas, psoria-

zę, pabėrimus. Reikia sumirkyti aliejumi lininę servetėlę ir uždėti ant gydomos vietos.

Kaip pasigaminti pienių aliejų

Esant saulėtam, sausam orui, prisiskinkite pienių žiedų ir stiebų. Šią masę sutrinkite, kad atsirastų sulčių, tada sudėkite į stiklainius, užpildykite pusę stiklainio. Tada ant viršaus užpilkite bet kokio augalinio aliejaus, stiklainius apriškite marle ir pastatykite saulėje. Po 3 savaičių perkoškite, nuspauskite tirstimus, aliejų laikykite tamsioje vietoje kambario temperatūroje.

Pavojai

- Jei pienių nuoviro išgersite per daug, tai gali sukelti pykinimą ir vėmimą.
- Dideli pienių nuoviro kiekiai gali sukelti širdies veiklos sutrikimus.
- Pienės šaknų negalima vartoti sergantiesiems tulžies pūslės akmenlige.
- Nevalgykite pienių nepasitarę su gydytoju, jei sergate alergija.
- Pienių negalima vartoti, jeigu geriate antibiotikus.

Be gydytojo žinios pienių nereikėtų vartoti vaikams, nėščioms ir kūdikius maitinančioms motinoms.

Parengta pagal internetinę spaudą.

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

+ Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas	8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455 Tel: 708-907-3000
Rūta	6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
Eurus Deli	22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290
Biomed	360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6676
Royal Petal	188 E. Wend St. Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339
Excel Insurance	5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700
Romanian American Network	6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714 Tel: 847-897-6710
Granitex	704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126 Tel: 630-888-1838
Harvest Fresh	(Vit. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Hgts, IL 60004 Tel: 224-625-0331
Real Exteriors	3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176 Tel: 847-671-1155
Lithuanian Plaza	9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866
Galos Caves	6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634 Tel: 773-283-7701
Kunigaikščių Užėiga	6312 S. Harlem Ave. Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622
Biomed 2	4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706 Tel: 773-656-2430
Kalyra	338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074 Tel: 847-776-7766
Continental USA	2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622 Tel: 773-489-9770
Ina Stankeviciene	Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629 Tel: 773-476-9999

www.draugas.org

SPORTAS

Atkelta iš 11 psl.

Pittsburgho „Pirates“ išleido D. Neverauską (k.) į Japoniją.

D. Neverauskas pradės žaisti Japonijoje

Geriausias Lietuvos beisbolininkas Dovydas Neverauskas pagaliau pristatytas naujame klube Japonijoje. Lietuvis dar praėjusių metų pabaigoje pasirašė sutartį su Hirošimos „Toyo Carp“, tačiau dėl pasaulinės pandemijos naujos komandos marškinėlius apsivilko tik dabar.

Japonijos klubas lietuvių nusipirko iš stipriausios pasaulyje JAV beisbolo lygos MLB Pittsburgho „Pirates“. Šios komandos dalimi D. Neverauskas buvo nuo 2009 m., o 2017-aisiais jis tapo pirmuoju lietuviu MLB lygoje. Nors dar turėjo sutartį su „Pirates“, lietuvis nusprendė pasinaudoti Japonijos klubo pasiūlymu, o „Pira-

tes“ nesudarė kliūčių jam išvykti.

Atvykęs į Japoniją, D. Neverauskas kurį laiką buvo priverstas praleisti viešbutyje griežto karantino sąlygomis. „Džiaugiuosi, kad pagaliau atvykau į Japoniją ir pamačiau naujų komandos draugų veidus. Hirošimą kol kas mačiau tik per automobilio langą, tačiau pastebėjau, kad tai – labai gražus miestas“, – spaudos konferencijoje kalbėjo lietuvis. Jis prisipažino, kad iš komandos gerbėjų gavo daug sveikinimo žinučių. „Tikiuosi, kad ku greičiau prisijungsiu prie treniruočių ir įsijungsiu į komandą“, – teigė D. Neverauskas. Vietos beisbolo sirgaliams komandos naujokas pažadėjo išmokyti keletą japoniškų žodžių.

2022-ųjų NBA naujokų biržoje – ir lietuviška pavardė

Dar neįvykus 2021-ųjų NBA naujokų biržai, ESPN apžvalgininkai jau ėmė skirti dėmesį į 2022-iais stipriausią planetos lygą papildyti galinčius talentus. Tarp jų – Lietuvos krepšininkas Ažuolas Tubelis. Sudarytame sąraše lietuviui buvo skirta 47-oji vieta.

Šiuo metu A. Tubelis rungtyniauja NCAA pirmenybėse ir savo debiutiniais metais Arizonos „Wildcats“ komandoje vidutiniškai per rungtynes įmesdavo po 12,2 taško ir atkovodavo po 7,1 kamuolio.

ESPN manymu, pirmasis 2022-ųjų NBA naujokų biržos šaukimas turėtų atitekti Italijos ir JAV pilietybę turinčiam talentui Paolo Banchemo.

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį. Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo“ laikraščio gyvavimą daugelį metų!

DRAUGO FONDAS • 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 •

tel: 773-585-9500 • www.draugofondas.org

CHIRURGAJ

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

MANO VIRTUVĖ

Kai parduotuvėse pakvimpa šviežiomis braškėmis, norisi iš jų pasigaminti ką nors skanaus. Štai pora nesudėtingų desertų receptų.

Braškių putėsiai

Reikės:

750 g (24,5 oz) braškių
4 kiaušinių baltymų
1/2 puodelio + 1 valg. šaukšto cukraus
5 arbat. šaukštelių želatinos
1/2 citrinos sulčių
žiupsnelio druskos
vandens

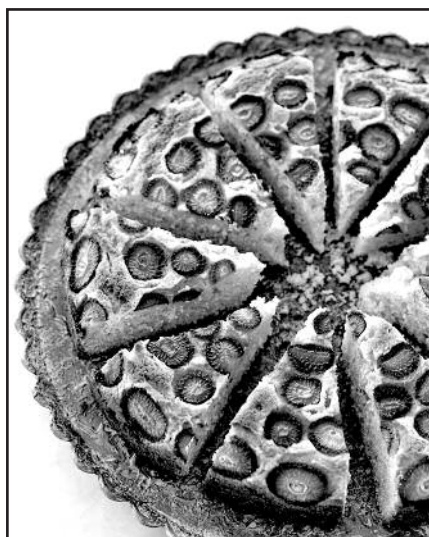
Želatiną išbrinkinti 1/3 puodelio šalto vandens. Indelį su vandeniu ir jame išbrinkusią želatiną statykite į puodą su lėtai verdančiu vandeniu ir nuolat maišant ištirpinkite želatiną.

Nuplautas, nusausintas braškes sutrinti. 1/3 gautos masės supilti į atskirą dubenėlį, o į likusią dalį suberti 1/2 puodelio cukraus (1 valg. šaukštą cukraus palikti), supilti citrinos sultis ir ištirpintą želatiną. Šiek tiek mišinį pakaitinti, kad želatinas gerai susimaišytų su braškėmis. Atvėsinti.

Baltymus išplakti su žiupsneliu druskos ir šaukštu cukraus iki standžių putų. Išplaktus baltymus po truputį atsargiai įmaišyti į braškes. Putėsius supilstyti į nedidelius dubenėlius ir dėti į šaldytuvą (galima palikti nakčiai). Išėmus putėsius iš indelių papuošti trintomis uogomis.

Skanaus!

Jūsų Indrė

Pyragas su braškėmis ir marcipaniniu užpilu

Reikės:

7 kiaušinių trynių
3 kiaušinių baltymų
6 šaukštų cukraus pudros
1 citrinos sulčių
1 puodelio migdolų
1–1,5 sv. braškių
vanilinių ledų (nebūtinai)

Migdolus paskrudinti orkaitėje, praeišinti ir sumalti į miltus.

Trynius su cukraus pudra plakti virš karšto vandens garų, kol masė užkais iki virimo ir sutirštės. Nukaisti ir plakti toliau, kad praeišėtų. Įmaišyti citrinos sultis.

Riešutų miltus sumaišyti su trynių mase.

Nuplautas ir nusausintas braškes perpjauti pusiau. Pjūviu į apačią tankiai sudėlioti ant apvalios kepimo formos dugno.

Trijų kiaušinių baltymus išplakti iki standumo ir atsargiai įmaišyti į trynių-migdolų masę.

Gautą tešlą užpilti ant braškių, išlyginti paviršius ir kepti iš anksto iki 190 C (375 F) įkaitintoje orkaitėje 20–25 minutes. Neperkepti.

Atvėsintą pyragą patiekti su lemais.

Paremkite DRAUGAS FOUNDATION apsipirkdami **amazonSmile**

I ŽINGSNIS.
SUSIEKITE SAVO
amazon.com PASKYRĄ
SU
DRAUGAS
FOUNDATION
PELNO NESIEKIANČIA
ORGANIZACIJA.
Prisijunkite per
smile.amazon.com
ir paieškoje suveskite
DRAUGAS
FOUNDATION.
Šį veiksma pakanka
atlikti tik vieną kartą!

amazonSmile
You Shop. Amazon gives.

II ŽINGSNIS.
PAKEISKITE VISAS
ŽYMELES
(bookmarks)
IŠ amazon.com Į
smile.amazon.com
KASKART
apsipirkdami Amazon
internetinėje
parduotuvėje įsitikinkite,
kad jungiantės per
smile.amazon.com,
o ne
www.amazon.com
Jums jungiantis ir
apsiperkant per
www.amazon.com, Jūsų
parama DRAUGO
NEPASIEKS.

Jeigu jau apsipirkote AMAZON
internetinėje parduotuvėje
jungdamiesi per
smile.amazon.com,
ir kaip paramos gavėję nurodėte
DRAUGAS
FOUNDATION,
perkant kitus kartus, Jūsų
parama jau automatiškai
pasieks mus.

BENDRAUKIME!
www.facebook.com/draugolaikrastis

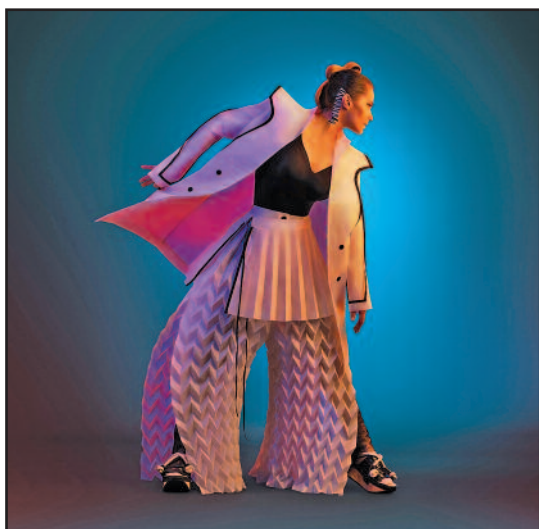

Muziejus keičia vizualinę tapatybę

Lietuvos nacionalinis muziejus (LNM) keičia savo įvaizdį, kurį lydi naujas muziejaus logotipas ir trys įvaizdžio ambasadoriai, televizijos ir muzikos pasaulio garsenybės – **Vaidotas Valiukevičius, Jurga Šeduikytė ir Dovilė Filmanavičiūtė**. Muziejaus vizualinės tapatybės kismas kartu yra ir siekis parodyti vidinį pokytį: muziejus ieško glaudesnio ryšio su bendruomenėmis ir įvairioms sritims atstovaujančiais visuomenės nariais. Muziejus – atviras, kviečiantis, įkvėpantis. Tai įrodo ir ką tik atliktas bendras muziejaus, trijų garsių žmonių ir jaunų mados kūrėjų darbas.

Įkvėpimo sėmėsi iš praeities

Jaunieji dizaineriai – Vida Strasevičiūtė („Upcycled by LT“), Katriona Knizikevičiūtė-Bajoras („Katriona Bajoras“) ir Julija Frodina bei Lina Miskaitė („Between lab“) – sukūrė tris skirtingus įvaizdžius, kurie gimė apsilankius įvairiuose muziejaus padalinuose.

Jurgos Šeduikytės aprangos įvaizdis – tai prekės ženklas „Between lab“ kūrėjų darbas, įkvėptas apsilankymo Kazio Varnelio namuose.

Dizainerių sukurtų drabužių modeliais, o kartu ir atsinaujinančio LNM įvaizdžio ambasadoriais tapo garsūs šalies pramogų pasaulio ir muzikos atstovai.

Muzikos grupės „The Roop“ lyderis V. Valiukevičius, dėvintis Katrianos Knizikevičiūtės-Bajoras sukurtais Egipto faraono apdarais, pristato netrukus visuomenei duris atversiantį muziejaus padalinį – **Istorijų namus**, kuriuose jau baigiama įrengti paroda „Ką slepia sarkofagas?“, pasakojanti apie senovės Egipto mumijų tyrimus. Dainininkės ir knygų autorės J. Šeduikytės aprangos įvaizdis – tai apsilankymo **Kazio Varnelio namuose-muziejuje** įkvėptas „Between lab“ darbas; Dovilės Filmanavičiūtės vilkimas rūbas, kurį sukūrė Vida Strasevičiūtė, yra aliuzija į tautinį kostiumą, kuris eks-

ponuojamas etnografijos ekspozicijoje **Naujajame arsenale**. Bendradarbiavimo idėją padėjo įgyvendinti kūrybinė agentūra „Bechtle & Milzarajs“.

„Ši bendra muziejaus, jaunųjų kūrėjų, muzikos pasaulio atstovų bei aktyvių ir drąsiai savo nuomonę reiškiančių visuomenininkų kampanija yra tik bendradarbiavimo pradžia. Atėityje ir toliau ieškosime panašių sąlyčio taškų su įvairiomis bendruomenėmis, kuriančiais žmonėmis, šeimomis, verslu bei visais aktyviais visuomenės atstovais. Siekiame, kad muziejus kiekvienam taptų artimu ir atviru, pažinimo ir įkvėpimo šaltiniu“, – apie pokyčius kalbėjo muziejaus vadovė Rūta Kačkutė.

Vienas muziejus – trylika padalinių

Kartu su atsinaujinančiu muziejaus įvaizdžiu pristatomas ir naujas muziejaus logotipas. Jį kūrė dvi jaunos Vilniaus dailės akademijos (VDA) absolventės, mokslus tęsusios užsienio aukštosiose mokyklose – Daukantė Subačiūtė ir Lina Marcinonytė. Logotipe atsispindi skėtinė muziejaus struktūra, primenantį, kad muziejų sudaro daugiau nei vienas padalinys.

„Logotipas yra tarsi žemėlapis. O iš tiesų – tai muziejaus padalinių architektūrinės formos, visos drauge suformuojančios N raidę. Lietuvos nacionalinis muziejus – tai dešimt muziejaus padalinių. Į vienuoliktąjį padalinį – Istorijų namus, įsikūrusius netoli Neries ir Vilnios upių santakos – lankytojus pakviesime gegužės pradžioje, o per ateinančius kelerius metus žadame atidaryti ir dar du, tad į naująjį logotipą jo kūrėjai sutalpino viską, ką turime dabar, ir truputį ateities – iš viso 13 muziejaus padalinių“, – sakė muziejaus vadovė R. Kačkutė.

Šiandien atnaujindamas savo vizualinę tapatybę muziejus keičiasi ir pats – tampa modernesniu, atviru muziejumi. Muziejus ir jo padaliniai siūlo įtraukiančias parodas, renginius, vertingas ekspozicijas. Ir siekia, kad būsimo muziejaus iniciatyvos būtų patrauklios ne tik jau turimi lojalieji auditorijai, bet ir kitiems, kurie seniai jame lankėsi arba netrukus į jį įžengs pirmą kartą.

LNM naujienas kviečiame sekti atnaujintoje interneto svetainėje: <http://www.lnm.lt/> arba socialiniame tinkle: <https://www.facebook.com/lnmuziejus/>

LNM inf.

Taupa

Lithuanian Federal Credit Union

www.taupaboston.com (617) 269-1450
Membership open to Lithuanians in the U.S.A.
All deposits insured to \$250,000 by NCUA

GET YOUR TAUPA MASTERCARD

- 9.96% rate
- Reward points
- No expiration dates
- No annual fee
- Free balance transfer
- 0% interest for 3 months

[apply online](#)

GET YOUR AMBER CARD

Get the power to manage your money and make purchases anytime with our TAUPA AMBER debit card.

With free ATM access at all NYCE, Plus and Pulse locations and MasterCard purchasing convenience, our cards put financial control in your fingertips.

[apply online](#)

Products and Services

- Savings + Checking Accounts
- CD's + Loans
- Credit Cards (MasterCard)
- International Wires + Notary

Debit Card

- Free online banking
- Free bill pay
- Reward points
- No annual fee

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed by the full faith and credit of the United States Government

1YR - 0.75 % APY*

2YR - 1.00 % APY*

*APY - ANNUAL PERCENTAGE YIELD

MOBILE BANKING | INTERNATIONAL WIRES
CREDIT/DEBIT CARDS | SAVINGS | CHECKING

310.828.7095 | info@clcu.org

www.clcu.org

Advokatas

VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 St., Chicago, IL 60629
(Skersai gatvę nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100 • info@midwaylegal.com

Paslaugos: Nekilnojamas turtas • Investiciniai fondai • Testamentai ir palikimai • Verslo reikalai • Bendri teisės reikalai

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prienamais nuošimčiais.
Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

www.draugas.org			
COVID-19: Balandžio 28 d., 11 val. 30 min.			
	Užsikrėtusių	Išgyjusių	Mirusių
Pasaulyje	149,700,884	127,779,656	3,154,173
JAV	32,932,608	25,522,439	587,498
Lietuvoje	244,555	220,565	3,900

Pasidalinkite nuomone

facebook.

www.facebook.com/draugolaikrastis